

ek

ert szeretnék ennek
t megnyerni.
gy újságrót és a ka
nem.

Otetelesanu ur u
en ügye az Adeveru
véleménye. Az újsá
be a földszinten egy
neleti sajtópályában
llani.

újságíró képviselő
rak a kéziratokkal
ők után, hogy közö
szintén t
ellen.

rti: En is voltam ú
at adok Robunak.
ságró volt? Nem
ében. Legfeljebb ál

az épületes jelenet
gy lecsendesül és Va
és kereskedelmi m
egyik régebbi inter
ri Johnson komandó
le hangoztatja a le
fénységét is és ig
ényeken nem változ

zni akar, a kormány
ngedi szóhoz. Lupa
gy a válasszal nin
élszakítják és a za
felüggeszti az ülést

emelvényen és ra
hogy beszélni fog
egy a szövekre és
put, hogy az igaz
ondjon le a beszéd
onban elvonja To
a mellől.

Lupu felé kiált: De
Maga beszél? Evt
z fel a Resicától

lyről huz fizetést
miniszter

után Lupu újra ki
escu Carpennek, az
telemügyi miniszter
osultsága arra, hogy
örjön. Felolvassa Ja
árnak hozzáírtzett
Jacobovici reámutat
Carpen álláshalm
lyről huz fizetést.

Jogom volna arra
zak fizetést, de én
vezek fel, a minisz
ai tanári állás után

gírók megtapsolják
ldet

lenek el. A folyosón
ólaikozott Blumen
újságíróval, akitől
lért maradt tovább
elenlétével miért iz
Blumenfeld válaszá
hogy Otetelesanu
újságíróknak, hogy
zenvedélyes vita té
esznek a többi újsá
képviselők is, akik
lemes választát meg

mérgesen felkiált
Az újságírók mer
k itt csak megtűnt

ágot: Mi az, hogy
Mi kötelességünk
közvéleményével

Dec. 19-én
arácsonyi
ma

20 le

UJ KELETI
UJ KELETI

Taxa post... Szerkesztőség
plattin...
No. 224.7.6
da Barom L.
Telefon: 9-7
vonta 110,
600, egész é
havonta 1,
egész évre
értésü vala
szerint. Az
pánság zárdóság eg. etica naplapja
Cikkeit utányononast csak a torrá
rás megjelölésével engedjük meg.

DI Hámisotter Robert
Diester 2 II e 8 Budapest

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bermentetlen
oveleket nem
ogadunk el.
Kéziratok meg-
örzésére és visszaküldésére nem vá-
lunk. Főszerkesztő Dr. Marto
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31
Kedd, 19. dec. 22.
5692. EV XIV. EVF.
TEBETH 12. 285. SZÁM

Ahonnán lehet

A válság napról-napra mélyebb sebet
vág — a polgárok jövedelme napról-napra
csökken.
Logikus, természetes, igazságos volna,
ha az állam is csökkentené az adókat.
Nem is kell ezt sokat magyarázni. Az
elemista is tudja, hogy kisebb jövedelem
után kisebb adó jár. S ha nem jár, hát
nem lehet csak kevesebb adót fizetni.
Csak egyetlen ember nem tudja ezt az
országban.
Argetoianu.
Aki szerencsétlenségre — az ország
penzügyminisztere.
Vagy talán éppen ezért nem tudja.
Uj adók árasztják el az országot. Ellen-
zéki képviselők megpróbálták félénken 'ül-
tázni ez ellen a kamarában. Mondván,
hogy a lakosságnak így össze kell roppan-
nia a köztérhek alatt.
Argetoianu cinikusán és brutálisan fe-
lelt. Mint rendesen.
Azt mondotta: az államnak onnan kell
venni, ahonnan még lehet.
Sok mindent lehet, pénzügyminiszter ur.
Lehet venni az utolsó betevő falatot,
lehet húzni a párnát a fej alól, le-
het éhezteni az egész országot.
De vajjon — ezért tartják fenn az em-
berek az állam nevű „szociális” intéz-
ményt?

Letagadni az is jó

Argetoianu megoldotta a romániai
munkanélküliség problémáját.
Egyszerűen kijelentette a kamarában,
hogy Romániában nincsenek is munka-
nélküliek.
Igy aztán pompásan és maradéknélkül
megoldotta azt a problémát, amin hasz-
talan törli a fejét Európa valamennyi
miniszterelnöke.
Ha mégis akadna itt-ott némi munka-
nélküli, a legjobban teszi, ha sürgősen
elpusztul éhen, nehogy véletlenül hazug-
ságba hozza a miniszter urat, mert a
penzügyminiszter szörnyű nagy ur, meg-
haragítani semmiképpen sem tanácsos,
hiszen ha rá találna jönni arra, hogy
nem pénzügyminiszter tévedett, rögtön
átnyargal belügyminiszternek és abból
egészen biztosan baj lesz.
Milyen jó dolga van Argetoianunak,
hogy egyszerre lehet pénzügyminiszter és
belügyminiszter is.
Mint pénzügyminiszter letagadja a mun-
kanélkülieket és már nem is kell munka-
nélküli segílyt folyósítson.
Ha pedig a letagadott munkanélküliek
tul hangosak találnának lenni, akkor mint
belügyminiszter megtanítja őket egy ki-
sít mörésre.
Hogy hallgassanak és koplaljanak to-
vább.
Egyáltalában tegyenek úgy, mintha nem
is volnának a világon.
Szégyeljük magukat, hogy élnek és ne
zavarják a derék miniszterek nyugodt és
édes almat azért a falat kenyérért.

A nők jogai

Trancu Jasi képviselő ur nagy merész-
ségre szánta rá magát: javaslatot készí-
tett a nők polgárjogának kiterjesztésére.
Olyasmire szánta rá magát, amit például
Angliában a konzervatív párt kezdeménye-
zett és hozott tető alá s ami minden nyu-
gati kulturállamban már régen meghala-
dott álláspont. Hogy a nők férjük gyám-
sága nélkül is rendelkezeshessenek maguk-
kal, vagyonukkal, ha egyelőre csak szű-
lőbb vonatkozásokban is.
A javaslat ellen egy Stoianovici nevű
egyetemi tanár dörgött lehangosabban és
természetesen vele hallgatók vizsgáza-
tot le a saját tudománya körébe eső le-
meretekből. Ami azt jelenti hogy a nők
megfelelőnek egy komplikált tudomá-
nyos kérdésre, de nem felelhetnek magu-
kért magánteremtésü, vagy vagyoni ter-
mészetü ügyekben.
Mindez azonban nem zavarja az új
ritmus képviselőit ténykedésükben. Nekik
mindenki felforgató, aki valami logikusat
akar. És pláne felforgató akkor ha az il-
lető felforgató nem az ő körükből kerül
ki. Argetoianu lehet felforgató. Trancu-

A hitelezők valószínűleg elfogad- ják a Marmorosch Bank kény- szeregyezségi kérését

Ma dől el a Marmorosch Bank sorsa. A Banca Nationala hozzá- járult a kényszeregyezéshez

Bucuresti-Bukarest, december 21.
Az ilfovi törvényszék kereskedelmi
szekciója ma délelőtt kezdte meg a Már
marosch Bank kényszeregyezségi kéré-
sének tárgyalását. Vasilescu kényszere-
gyezségi bíró, az ügy előadója megál-
lapítja, hogy az aktívák jóval felülmul-
ják a passzívákat. A kényszeregyezségi
kérés elfogadását ajánlja. Egy 300 mil-
lió lejnyi betétet képviselő csoport azt
kivánja, hogy az első évben ne 20, ha-
nem 30 százalék legyen a fizetendő rész
let. Egy 600 millió lej betétet képviselő
csoport viszont bizalmát fejezte ki a
bank iránt és bejelentette, hogy a kény-

szeregyezségi elfogadja.
A bank képviselői válaszukban hang
súlyozták, hogy az intézet igyekezni fog
minden kötelezettségének eleget tenni.
Ezután a bíróság elrendelte a szava-
zást, mely ma egész nap folyt és hol-
nap folytatódik. A bank betétesei va-
lószerűleg egyöntetűen fogják a kény-
szeregyezségi megjavazni. A Banca
Nationala igazgatósága ezzel kapcsolat
ban szombaton a késő éjjeli órákba be-
huzódó ülést tartott, amelyen elhatároz-
ták, hogy a Banca Nationala megsza-
vazza a kényszeregyezségi.

A nemzeti parasztpárt meglepetésszerűleg ott hagyta a konverzási javaslat átszö- vegezésére összeállított pártközi bizottságot

A párt megbizottja a visszaiépést azzal indokolja, hogy a kormány propagandacélokra használja fel a javaslatot az ellenzéki pártok ellen

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az
Uj Kelet tudósítójától.) Megirta az Uj
Kelet, hogy a kormány felhívására az
összes pártok be delegáltak megbizottai-
kat abba a bizottságba, amely hivatva
lesz a mezőgazdasági tartozások kon-
verzálsáról szóló javaslatot átszöve-
gezni. Ez a bizottság meg is alakult, ami
különösen azért birt nagy fontossággal,
mert Románia parlamentáris életében
teljesen szokatlan dolog az, hogy az
ellenzéki pártok akármilyen kérdésben
harmónikusan együtt működjenek a kor-
mánnyal.
A nagy harmónia nem tartott sokáig,

mert a nemzeti parasztpárt máris visz-
szavonta emberét a bizottságból. A nem-
zeti parasztpárt visszaiépését Armand
Calinescu volt államtitkár jelentette be,
aki pártja nevében leszögezte, hogy nem
tudja a harmónikus és barátságos
együttműködést elképzelni, mert a kor-
mány propaganda célokra használja fel
a konverzáls törvényjavaslatot az el-
lenzéki pártok ellen. Különben is a nem-
zeti parasztpárt úgy véli, hogy a kor-
mány törvényjavaslatát teljesen konfuzus
és nem szolgálhat még csak kiinduló
pontjául sem a közös megbeszéléseknek.

A kisebbségi egyházak és iskolák alkal- mazottai nem fizetnek áldozati adót

Bucuresti-Bukarest, december 21.
A magántisztviselők áldozati adójára
vonatköző törvény annyit változason
ment már keresztül, hogy csak elvben
hasonlít az eredeti törvényjavaslatra.
Dr Fischer Tivadar zsidó és dr Willer
József magyarpárti képviselők inter-
venciójára a kamara hozzájárult ahhoz,
hogy a kisebbségi hitközségek és isko-
lák személyzetére nem vonatkozik az
áldozati adóról szóló rendelkezés. Ugyan
akkor Argetoianu kijelentette, hogy az
áldozati adót nem fogják alkalmazni
sem az újságírókra, sem a lapok tech-
nikai személyzetére. Ama tisztviselők-
re vonatkozólag azonban, akiknek a fi-

zetése nem éri ugyan el a 12 ezer lejes
minimumot, viszont a vállalat jövedel-
méből is részesednek valamilyen for-
mában, abban az esetben, ha ezzel a ré-
szesedéssel együtt javadalmazásuk meg-
haladja a 12 ezer lejt, érvényesek az ál-
dozati adó rendelkezései.
— Január folyamán proklamálják az
indiai határvidéket külön tartományá-
vá. Londonból jelentik: Az indiai északnyu-
gati határvidék külön tartományá-
szerződését január folyamán fogják pro-
klamálni. Az új tartományt közvetlenül
lord Willingdon indiai alkirály főható-
sága alá rendelik.

Jasinak tilos az ilyesmi.

Holott ha valakik, úgy éppen a „felfor-
gató” elemek részéről volna érthető, ha
nem ragaszkodnának a női jogok kiter-
jesztéséhez. Mert az elédig mindig az ő
kárakra ütött ki. És ezek a „felforgatók”
mégsem félnek tőle.
Am lehet, hogy a valódi okot mégsem a
felforgató tendencia szolgáltatta az új rit-
mus honatyáinak arra, hogy Trancu-Jasi
javaslatát elvessék. A dolog ugyanis ugy-
án, hogy Romániában a férfilakosság jo-
gai is fiktív értékűek. Gondolták: minek
kiterjeszteni ezt a fikciót? Ha így gon-
dolták, akkor igazuk van.

VILÁG TÜKRÉB Miről ír egy mai orosz újság?

Oroszország valóságos kínai fallal zárta
el magát Európától. Ami könyv, vagy ri-
port átutazó újságírók tollából a mai
Oroszországból megjelenik, az alig mentes
a tendenciától. Orosz újság pedig olyam
ritka, mint a fehér holló. Különben is
egy belföldi orosz lapból sem volna köny-
nyű tiszta képet kapni a mai állapotokról.
Hiszen a sajtószabadságot csak hírből is-
merik Oroszországon.

Akármilyen súlyos is a cenzura és akár
mennyre is meg van bénítva a szabad
sajtó, a hétköznapi életének képe többé-
kevesebé kihámozható még a banális hirde-
tésekből is. Egy orosz újság egyik leg-
utóbbi számából vettük ki az alábbi rész-
leteket, ha nem is tökéletes, de jellemző
és érdekes képet adják az orosz hétköz-
napoknak.

A lap, mely egyik Moszkvában megje-
lenő estilap, a külpolitikával kezd. A vil-
ági történelmet a tocológ. Harmonasabod
focim: Ujra fecsegnek Gentden, alatta:
A genfi lakások kiszolgáljai Japant. A
nagy címek alatt egy rövid tavrirt, azután
különbozo politikai tavrirtok következnek,
amelyek elég tárgyilagosan informálják
az olvasót a nemzet-orosz kereskedelmi
tárgyalásokról, a marokkói válságról, a
fasiszta titkos szervezetekről, általában
az európai nagy politikai eseményeiről.
Közben egy kep is van, amelynek fel-
írása elárulja, hogy a newyorki munkanél-
külieket mutatja be. A képen magán nem
sokat látni.

A löversenyek, gyilkosságok és szenzá-
ciós pörök helyett a szovjetsajtó nagy
ügyességgel és nagy sikerrel az egye-
ipartelepek és egyes iparágak versenyé-
nek eredményeit közli, ez a verseny az öt-
éves terv szolgáltatásban áll és az ötéves
terv sikere mindenkit a legközelebről ér-
dekel Oroszországon. Milliós és milliós
ember lesi az ötéves terv kialakulásának
egy fázisait és ezért a moszkvai lapnak
ez a rovata a legérdekesebb. Az első olda-
lon tárca is van. Természetesen a tárca
is politikai tendenciájú, aminthogy Orosz-
országban minden a politika céljait szol-
gálja. A tárca végső megállapítása az,
hogy Németországban mindenféle meggyő-
ződés megvásárolható.

A második oldalon kezdődik az érdekes
része az újságnak. Itt lehet megismerni a
sovjet életének hétköznapiját. Az olvasó
nem bírja leküzdeni azt az érzését, hogy
mégse fenéki tejfel az élet Szovjet-Orosz
országban, mert ezek az újsághírek nem
valami rózsás színben tüntetik fel a sovjet
orosz állapotokat. Egy cikk Moszkva
főzélekállításának kérdésével foglalkozik.
Az ötéves terv szerint eddig már 537.000
tonna burgonyát kellett volna termelni, de
csak háromszázezer tonnát szállítottak le.

A káposzta, hagyma, répa és a többi fő-
zelékféle termelése még jobban elmaradt
az ötéves terv előírásai mögött, ami a
legnagyobb baj, amint a cikkirő megál-
lapítja, hogy a készleteket szakszerűtlenül
kezelik, úgy, hogy az élelmiszerek elrom-
lanak és használhatatlanná válnak.
„Repülő brigádok” ellenőrzik az élelmiszere-
k kezelési módját és az újság keserve-
sen panaszkodik azon, hogy ezek a repülő
brigádok sok esetben büns könnyelmű-
séget állapítottak meg az annyira szüksé-
ges élelmiszerek kezelésénél. A répa meg-
rohadt, a káposzta megfagyott. Ezt a pa-
naszos újságcikket képek díszítik: a bűn-
sők képei. Ez alatt a cikk alatt egy mun-
kás arcképe van. Ez a munkás egy Tru-
bikov nevű szabó a tizenkettes száma
moszkvai ruhagyár legjobb munkása, aki
száz percentre teljesítette az ötéves terv-
ben előirt kötelességét.

Oroszországban még mindig vannak ke-
reskedelmi ügynökök és kereskedelmi uta-
zók. Egy cikk arról számol be, hogy az
állami „Mosztorn” kétezer ágyat adott el
Moszkvában. Ezeknek az ágyaknak nagy
részét ügyes kereskedelmi utazók vásárol-
ták össze távolfekvő gyárakban. Nem
szabad elfelejteni, hogy a Mosztor állami
intézmény, a gyárak állami intézmények

de a kereskedelmi utazók is affmái alkalmassá váltak. De e téren azért bajok vannak. Ugyanez az újságírók megírja, hogy az egyik ügyes mosztorutató Odesszában megvásárolt husz vadonatúj ágyat, amelyeket elszállított a moszkvai Mosztorinak. Ezek az ágyak azonban az odesszai katonai kórház számára készültek. A katonai kórház, miután nem kapta meg az ágyakat, elküldte egy emberét Moszkvába, ott megvásárolta a Mosztoritól és Moszkvából visszazállította az ágyakat oda, ahonnan jöttek, Odesszába, ami azt jelenti, hogy a szovjetállam erre az üzletre alaposan rászotelt.

Egy rövid hír arról számol be, hogy Moszkvában két és félmillió rubel költséggel felépítik a szovjet központi levéltárat.

A gazdasági hírek is van. A hetes számú munkások lakói arról panaszkodnak, hogy az olvasószobájukban csak egyetlen óleumlámpa van. Ez nem tulságosan. Egy másik munkásházban huszonnégy munkásra jut egy teafőző, ami orosz viszonyok között nagyon kevés. Egy harmadik munkásházban valamennyi ajtó rossz állapotban van, ami a moszkvai télen nem lehet tulságosan kellemes dolog. Az újság megállapítja, hogy ezekben az esetekben a munkásházak parancsnokai a bünyes és felelősségre kell őket vonni.

Moszkvában még mindig tart a sorbaállás szomorú divatja. A moszkvai esti lap elkeseredt, hogy az egyik moszkvai állami üzlet előtt egész nap állnak sorban az emberek, hogy olajat és vadhúst kaphassanak. Az olaj szétosztásánál szivattyú kellene, a vadhusz szétarabolására pedig nincs elég hely az üzletben. A riporter kérdésére az üzlet vezetője, állami alkalmazott, nagy nyugalommal kijelentette, hogy nincs is szükség azokra a dolgokra egyáltalában nincs szükség semmi sietőségre, mert ugyanis elfogy az áru. És különben Moszkvában, amint az újsághírekből kiderül, általános üzleti elv. Az állami üzletek vezetői úgy okoskodnak, hogy az nem baj, ha az emberek sorbaállnak, van idejük és abból az ületnek semmi kára nem lesz. A moszkvai központi kommunista pártvezetőség elhatározta, hogy erőszakkal fog eljárni a kényelmes állami üzletvezetéssel szemben. Az újságok a világ minden országában ilyenkor mindig arról bizonyos erélyes eljárásról beszélnek.

Egy fényesen megírt cikk arról humoralizál, hogy Moszkvában két és félmillió patkány van és hogy tudományos megállapítások szerint Moszkva még mindig nem érte el a patkányrekordot, mert Párizsban és Hamburgban több a patkány. Ugyanez az újsághír arról is beszámol, hogy a moszkvaiak heves, de kilátástalan küzdelmet folytatnak a poszokák ellen. Az újságíró végül azzal vigasztalja az olvasóit, hogy úgy a patkány, mint a poszok az átkos cári uralom maradványa és ezért a szovjet nem bűnös.

A hirdetési oldalon a színházak, hangversenytermek és cirkuszok hirdetései kezdődnek. Azután következik a kereslet és kínálat. A kereslet sokkal nagyobb. Véltele keresnek: szekrényeket, íróéneket, zongorákat, székeket, fényképezőgépeket, grammofonokat és mindent a világon, ami erre szükségük van. Az eladási ajánlat sokkal kevesebb. A férfiruhákat távszöveket, egy karkötőt, egy medvebőrt, egy régi lexikont kínálnak eladásra, úgy látszik ezeket nem igen keresik a moszkvaiak.

Ezután jön a legnagyobb gond, a lakás. Kérdés. Nagyon érdekesen hangzanak ezek a hirdetések: „Kicsérlek átírószobát két szoba ellenében. Megfizetek minden költséget és edősságot”. „Szobát cserélek négy kvadrátméter, nagyobbat keresek, megfizetem a különbséget”. „Szobát, száz rubelt fizetek havonta”. Egy tröszt ezt hirdeti: „Rendes lakást keresek külföldi szakember számára”. „Elcserélném öt-szobás vidéki lakásomat egy moszkvai szobáért”.

Alláskeresési rovat is van. Egy kutva-idomító, egy szakács, egy nyelvmesternő keres állást. És állásokat kínálnak: Gyors irónőt keresek, gépirónó is kaphat állást, azonban magának kell irónéet hozni, szőnyöket, mérnököket, mechanikusokat, akikre a Kaukázusban volna szükség.

Ilyen ma a moszkvai szovjetujság. Ilyen Moszkvában az élet.

Ügyvédi határ-Időnapló 1932 480 lejtől
Lepage-á Vidékre után-Cluj vette!

NGYEN még nem, de m r félig
NGYEN vehet női bundát, kabátot és ruhát a

„Kárpótol-e Hitler kampós keresztje Románia határainak megcsönkítéséért?”

Karl Motz, Hitler személyi titkára nyilatkozik: „Nem az antiszemitizmus adja meg a nemzeti szocialista program jellegét”

Még a sovén Universal is támadja a diákokat a Hitler embereivel való barátkozás miatt

Bucuresti-Bukarest, december 21. Karl Motz, Hitler személyi titkára, ismeretesen résztvevő a romániai antiszemita diákok nagyszabedni országos kongresszusán, ahol különböző nyilatkozatokat is tett. Az egyik bukaresti lap munkatársa meginterjúvolta Hitler szárnysegédét, aki mindezekelőtt is kijelentette, hogy Hitler uralomra kerülése Németországban teljes-séggel elkerülhetetlen. Ezt ma már a Brüning-kormány épp úgy tudja, mint a külföld.

A nemzeti szocializmus speciális német találmány

— Nemzetközi mozgalom-e a hitlerizmus? — kérdezte az újságíró.
— Le kell szögezmem, hogy a nemzeti szocialista mozgalomnak sajátosságos német jellege van. Nem lehet nemzeti szocialista mozgalomról beszélni más államban, mint ahogyan fasizmusról sem lehet szó Olaszország határain kívül. A német szocialista doktrína alapeszméje a nemzeti eszme. (Die Völkische Idee). Minden népnek az a hivatása, hogy nemzeti kulturát teremtsen. Ebből két dolog következik: tisztelt minden idegen nemzettel szemben s a saját nemzetiségét fenntartására és fejlődésére irányuló akarata.

Lehet alkudni a revízióból is

— Önök a békeszerződés revízió alá vételért harcolnak. Hogy gondolják, hogy a békeszerződés revíziója mint programot összeegyeztethető egy román nacionalista mozgalommal?
— A nagyszabedni diákkongresszuson kijelenttem, hogy megállapításom szerint az összes elvi kérdésekben teljes harmónia uralkodik a német és a román diákság között. Egy bizonyos ponton van látszólagos eltérés: a revizionizmus kérdésében. A nemzeti szocialisták nem harcolnak az összes európai határok visszaállításáért, de harcolnak a versaillesi szerződés ellen, amely megcsönkította a német állam területi integritását.

Más Németország és más Románia

— El kell azonban ismernie, Motz ur, hogy a békeszerződés szoros egységet alkotnak. Bármelyikük revízió alá vétele veszedelmes precedenst fog teremteni.

A kérdés kissé kellemetlenül érintette az Hitler-párti vezetőt, aki mindenképpen szeretne volna úgy feltüntetni a német nemzeti szocialistákat, mint akik Románia barátai volnának. Az újságíró kérdésére azt válaszolta, hogy a békeszerződés nem alkotnak szoros egységet. Egyéb-ként is egyes határokat igazságosan, másokat kevésbé igazságosan állapítottak meg. Meg kell vizsgálni esetlőre, hogy melyik államnak van igaza. Az önkéntesben az a döntő, hogy román jellege van-e a csatolt területeknek. Én mindenesetre meg vagyok győződve arról, hogy a hitlerizmus kiindulópontját képező nemzeti eszme alapján meg lehet teremteni a közeledést és a közös együttműködést az európai népek között.

Az újságíró az antiszemitizmusra fordította a beszélgetést.

— Azt mondotta, Motz ur, hogy önként nemzeti államot akarnak teremteni. Hogyan látják a zsidókérdést megoldhatónak a nemzeti állam keretein belül?

A zsidókból — idegenek lesznek

— Nemzeti szocialista koncepció szerint a zsidó lakosság destruktív módon befolyásolta a népek kulturáját. A zsidók a kezükben levő sajtó kulturális és nevelő intézmények révén olyan orientációt adtak

a népeknek, amely nem felel meg az illető népek szellemének. Ugyanakkor a zsidók az egyes népi kulturák lerombolásán dolgoznak. Nemzeti szocialista államban nem kaphatnak állampolgárságot csak a német eredetű „jóbarátok”. (Kameraden). Ennek következtében a németországi zsidó lakosságot a külföldiekkel szemben alkalmazott rezsim alá fogjuk helyezni, eliminálva őket úgy a közigazgatásból, mint a nevelési intézményekből. Semmi kifogásunk sincs az ellen, ha a németországi zsidók különálló kulturális életet folytatnak. A mi felfogásunk szerint nem az antiszemitizmus képezi a nemzeti szocializmus legjellegzetesebb vonását, de mindenesetre programunknak egy természetes következménye. Nem képzeljük el és nem is kérjük az összes zsidóknak az országból való kiűzését. Kérjük azonban, hogy távolítsák el azokat, akik a háboru után jöttek Németországba.

Jó impressziók a nagyszabedni diákkongresszusról

— Milyen címen vett részt a nagyszabedni kongresszuson?
— A romániai diákszövetség hivatalosan meghívott. A kongresszuson mint az egész németországi diákság delegátusa s mint a nemzeti szocialista diákszövetség képviselője vettem részt.
— Milyen impressziókkal távozott a nagyszabedni kongresszusról?
— Jó benyomásokkal. Azt hiszem, hogy a román diákság a jövőben való együttműködést illetően teljesen úgy gondolkozik, mint mi.

Cuza és Hitler megértik egymást

— Mit szól a Cuza-féle antiszemita liga programjához?
— Nem ismerem Cuza írott programját.

Jött Viktoria és a huszárja

elsőrangú filmoperett, zenéjét szerezte avilághírű Abrahám Pál, főszerepekben: Petrovics Szvetislav, Gretl Theimer és Verebes Ernő.

Délmandzsuriában újra megindult a japánok nagy offenzívája

London, december 21. Mialatt különböző kommunikék azt próbálják elhittetni az európai közvéleménnyel, hogy a mandzsuriai harcúterem megszűntek az ellenségeskedések s mialatt a Népszövetség kiküldött delegátusai utban vannak Mandzsuria felé, hogy ott a helyszínen tanulmányozzák az állapotokat; a valóságban Mandzsuriában új háborús atmoszféra alakul ki. A legutóbbi jelentés szerint néhány napos átmeneti csend után tegnap reggel Dél-Mandzsuriában a Csang-Csun és Szin-Min közötti szakaszon megindult a japánok nagy offenzívája a kínai bandák ellen. Egyidejűleg Honio tábornok a mandzsuriai japán csapatok főparancsnoka, követet küldött Csin-csamba s ezután szólította fel a kínai csapatokat arra, hogy a várost hagyják el és vonuljanak a Nagy Fal mögé. Ellenkező esetben a japán csapatok

Tegnap alkalmam volt beszélni vele s megállapítani azt, hogy az ő koncepciója és a miénk között tökéletes harmónia áll fenn.

— Hogy érti ezt?
— Erre vonatkozólag nem mondhatok többet.

A bukaresti sajtó igen rossz szemmel nézi Karl Motz romániai szereplését. Hitler kiküldöttjét nemcsak a demokráta Adevurul és a Dimineata, hanem a nacionalista Curentul, sőt a sovén antiszemita Universal is elég élesen támadják. A Curentul „A diákság hitlerista eltévelyedése” címmel közöl vezércikket, amelyben többek között a következőket írja:

A hitlerista eltévelyedés

„Kinos tájékoztatlanságnak tekintjük, súlyos eltévelyedésnek azt, hogy Hitlernek egy delegációja résztvevő a nagyszabedni diákkongresszuson. A diákok javarészt az antiszemitizmus hívei. Kellő szociális felkészültség hiján az antiszemitizmust igyekeznek úgy beállítani, mint összes bajaink legkézenfekvőbb orvosságát. A zsidó a szociális felbomlás élesztőjele, ha tehát ezt eltüntetjük, nem lesz munkanélküliség, tultermelés, az emberiség ismét a paradicsomban fog élni. A diákok számára Hitler csak a németországi antiszemitizmus vezetője, holott Hitler kampós keresztjének ellenállhatatlan erejét nem az antiszemitizmus, hanem a versaillesi békeszerződés elleni tiltakozás teremtette meg. Vaion mi keresni valója volt Szebenben Hitler embereinek? Talán az ő kampós keresztje kárpótolhat-e Románia határainak és esetleges megcsönkítéséért?”

Jorga professzor a Neamul Romanescben vezércikket írt a kérdésről és igen óvatos és atvai hangon megfedte a diákokat a Hitlerrel való barátkozásért.

december 25-én offenzívát indítanak a város birtokba vételére.

Hogy Japán és Kína között mennyire kieleződött a helyzet s mennyire fokozódott a háborús hangulat, arra az is jellemző, hogy londoni jelentés szerint az északkínai vizekre újabb japán csatahajók érkeztek.

Csak harmajészes, hogy a japán harci készülődések fokozzák és siettetik a kantoni és nankingi kormányok lázas tárgyalásait az egységes Kína megteremtésére, hogy így egységes vezérelt alatt és egységes akarattal induljanak harcba a japán imperializmus ellen. Ha ez a megegyezés létrejön, akkor valószínű, hogy Japán és Kína között rövidesen tényleges szakításra kerül a sor és minden népszövetségi intervenció ellenére be fog állni a két ország közötti tényleges hadiállapot.

Speciális cipőt!
Mű-korcsolyát!
Schuster Emilné

Tűzifa I. sorozat
parkettfa 63 lej
hántottfa 75 lej
gyertyán, bükk, tölgy legolcsóbban
Ri óci
Cal. Dragolina 9. Telefon 616.

CONFECTIO R. T.
gyári lerakataiban CLUJ, strada Memo andulul 2.

Maga lábán jár kezdi levetni gyereke vége felé már mint élénk, — mindeneseti botlásaival, szeszélyei De látszik rajta, hogy fűtik és oroszlánkor korában mélyen bele az emberiség husába. vágyát korántsem el amelyet neki szántak. eszköze legyen az em sának, szerény közve cserélésének és forg többre, nagyobbra vá cella akart válni és ara akart lenni az ese hódító álmokat szót és tengereket járó kamráinak nyirkos

Lássuk hát, hogyan beriség ezt a furcsa tükrit születése percétó kum és legendák vet

Nincs még egy int lálomány a világon, an ható változásokat id emberiség életében, t dasági berendezéséb A pénz nem találmán egyes tudósok sokáig hosszú évszázadok f ménye, mégis a ver megjelenése a történe legnagyobb találmány erejével hatott és oly kális változásokat id belső strukturájában viszonyában, aminök dek alatt nem tapas

A pénz előtti ember társadalmi berendezés is formák jellemzik. kamegosztás még kez kezelt sulypontja a s kielégítését szolgáló előállításán nyugszik. már nagyon korán ke termelni, vagyis olyan ket nem maguk hasz gyasztanak el, hanem javakká kívánnak átá kezdetleges csereforg körülményes volta m és inkább véletlen és semmint tervszerű ga ség.

Önként adódik ebből lési processzus az ő mezőgazdaság, állatte és vadászat körül kor életnek általában falu lpar és kereskedelem csak ritkán jelentkez foglalkozási ágak, m trutermelés még nem alapot a létfenntartás Minthogy a pénz e galma, tehát minden nehézkos volt, ezért a das is állandóbb jelle gyors meggazdagodás ban szerzett zsákmányt kívüli esemény nyujtó így az elszegényedés kívüli szerencsétlenség volt. Az eladósodás s fogalom volt a hitelé detleges stádiumában. nem kereskedtek, nem hát nem is kockáztat bizonytalan kimenetel szegény ember szegé végéig, s a gazdag, ha szerencsétlenség nem megőrizte vagyonát.

Az ipar, alakulás A konvencionális es az árupénz, végül ped

A PÉNZ TRAGÉDIÁJA

IRTÁK: DR. LIGETI SÁNDOR ÉS DR. MARTON TERNÓ

(7)

A pénz elindul hódító útjára

Maga lábán jár már a pénz, sőt kezd levetni gyerekeipóit is. Az ókor vége felé már mint serdülő ifjú lép eléünk. — mindenestre még az ifjuság botlásaiival, szeszelyeivel, kilengéseivel. De látszik rajta, hogy nagy ambíciók korbán mélyen belevágta szülőanyja, az emberiség husába. Mérhetelelen bees a vágyát korántsem elégti ki a szerep, amelyet neki szántak, hogy engedelmes eszköze legyen az emberek gazdálkodásának, szerény közvetítője az áruk kiterjesztésének és forgalmának. Ennél többre, nagyobbra vágyódott: eszközből vállt akart válni és nem szolgálja, de arra akart lenni az eseményeknek. Világhódító álmokat szőtt ókori satrapák és tengereket járó kalmárok kínese-kamráinak nyirkos mélyén.

Lássuk hát, hogyan fogadta az emberiség ezt a furcsa titokzatos jövevényt a születése percétől kezdve misztikum és legendák vettei körül.

Nincs még egy intézmény, vagy találmány a világon, amely olyan mélyreható változásokat idézett volna elő az emberiség életében, társadalmi és gazdasági berendezésében, mint a pénz. A pénz nem találmány ugyan, ahogyan egyes tudósok sokáig hirdették, hanem hosszú évszázadok fejlődésének eredménye, mégis a vert pénz, az érme megjelenése a történelem színpadán a legnagyobb találmányok szenzációjának erejével hatott és olyan gyors és radikális változásokat idézett elő a népek belső struktúrájában és egymáshoz való viszonyában, aminek azelőtt évezredek alatt nem tapasztalhattunk.

A pénz előtti gazdálkodás
A pénz előtti ember gazdálkodását és társadalmi berendezéseit a patriarális formák jellemzik. A társadalmi munkamegosztás még kezdetleges és a termelés sulypontja a saját szükségletek kielégítését szolgáló használati javak előállításán nyugszik. Bár az emberek már nagyon korán kezdenek árukat is termelni, vagyis olyan javakat, amelyeket nem maguk használnak, vagy fogyasztanak el, hanem csere révén más javakká kívánják átalakítani, mégis a kezdetleges csereforgalom nehézkes és körülményes volta miatt az árutermelel inkább véletlen és ötletzerű volt, nem mint tervszerű gazdasági tevékenység.

Önként adódik ebből, hogy a természetes folyamat az ősfoglalkozások, a mezőgazdaság, állattenyésztés, halászat és vadászat körül koncentráldott s az árútermelés általában falusi karaktere volt. Az árú kereskedelem ebben a korban csak ritkán jelentkezik mint önálló foglalkozási ágak, mert a kizárólagos árútermelés még nem nyújtott biztos alapot a létfenntartásra.

Mint hogy a pénz előtt a javak forgalma, tehát minden tulajdonváltozás nehézkes volt, ezért a vagyoni elosztás is állandóbb jellegű mutatott. A gyors meggazdagodásra csak háborúkban szerzett zsákmány, vagy más rendkívüli esemény nyújtott alkalmat, ép az elszegényedés is valamely rendkívüli szerencsétlenség következménye volt. Az eladósodás szintén ismeretlen fogalom volt a hiteléletnek ebben a kezdetleges stádiumában. Az emberek még nem kereskedtek, nem spekuláltak, tehát nem is kockáztatták vagyonukat bizonytalan kimenetelű üzletekben. A szegény ember szegény maradt élete végéig, s a gazdag, ha csak valami nagy szerencsétlenség nem érte, ugyancsak megőrizte vagyonát.

Az ipar, kereskedelem kialakulása
A konvencionális csereértékek, majd az árupénz, végül pedig a pénz kiala-

kuldasával egyre nagyobb arányokat ölt az árútermelés, egyre kisebb fontossága lesz annak, vajjon közvetlen fogyasztásra szolgáló használati javakat termelnek, vagy pedig csereének szánt árukat, mert a csereeszközök fejlődésével minden áru könnyen eladható és így átalakítható használati jószággá. Ezért idővel a legtöbb munkatermelő áruformát ölt. Az emberek már nem maguknak, hanem a piac számára termelnek.

Az árútermelés intenzitása arányában a társadalmi munkamegosztás is fokozatosan fejlődik s lassanként kialakulnak a különböző ipari és kereskedelmi ágak, mint önálló létfenntartási formák. Egyes tengerjáró népeknél, mint a föníciaiaknál a lakosság egyik legfontosabb foglalkozási ágává fejlőd-

dik a kereskedelem. Az emberi foglalkozások specializálódnak. A cipésznek nem kell többet azon törnie a fejét, vajjon akad olyan vevő, aki a cipőért cserébe olyan javakat tud adni neki, amelyenkre éppen szüksége van, mert árujáért most már pénzt kap, pénzért pedig minden jószágot megvehet magának.

A városok kialakulása

Az ipar és kereskedelem fejlődésével párhuzamosan halad a mai értelemben vett városok kialakulása. A régebbi városok tulajdonképpen nem voltak egybek nagy falvaknál, ahová az őstermeléssel, vagy hivatásos harcászattal, no meg politikával és egyházi ügyekkel foglalkozó lakosság tömörült össze, főként védelmi okok miatt. Ezek a váro-

Románia moratóriumot kér külföldi tartozásaira?

A költségvetés egyharmadát emésztik fel a külföldi tartozások. Argetoianu Párizsba és Londonba utazik, hogy a külföldi tartozások lejáratának meghosszabbításáról és a kamatok csökkentéséről tárgyaljon

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tudósítójától). A képviselőház ülészekat kedden este berekesztik és a parlamentet a jövő év január 20-ig vakációra küldik. A kormány három hétig lélezgethez jut és Argetoianu pénzügyminiszter fel fogja használni ezt az időt arra, hogy régen tervezett külföldi útját lebonyolítsa. A pénzügyminiszter utazásával kapcsolatosan máris a legkülönbözőbb kombinációk láttak napvilágot a bukaresti lapokban ugyanannya, hogy a pénzügyminiszter cáfoló kommuniké tétett közzé a lapokban. Eszerint ma még korai volna az ő külföldi útjáról beszélni. Argetoianu azonban rövidesen menni fog és azt sem nehéz kitalálni, hogy miért.

Miért utazik tulajdonképpen Argetoianu külföldre

A pénzügyminiszterek rendszerint akkor szoktak külföldre utazni, ha kölcsönt akarnak szerezni országuknak.

Argetoianu nem kölcsönért megy. A többségi senátorok bankettjén bevalotta, hogy számított a külföld támogatására, midőn az év kormány megalkult, de azóta annyira leromlottak a viszonyok, hogy erről a támogatásról le kellett mondani.

A pénzügyminiszter tehát nem kölcsönben utazik. Ezzel szemben meg akarja magyarázni Párizsban, Londonban és Rómában a pénzügyi kormányzat és a pénzügyi élet vezetőinek, hogy a román államkassza rendkívül súlyos helyzetben van. Az állam fizetőképessége hónapról-hónapra csökken. Tisztviselői fizetéseiben és nyugdíjakban négy milliárd, az anyagi kiadásoknál pedig két milliárd lejes hiány mutatkozik. Argetoianu meg fogja mondani, hogy

ilyen körülmények között Románia nem tudja költségvetésének egyharmadát külföldi tartozások fizetésére fordítani.

Ezeket a tartozásokat akkor vállalta Románia, amikor egy vagon buzáért száz-ezer lejt fizettek a mai 22—23 ezer lej-

jel szemben. Románia nem tud évenként 8—9 milliárd lejt külföldre küldeni, amikor nem bizonyos az, hogy az összeprésselt költségvetésben előirányzott 25 milliárd lej beajántható lesz.

Valószínű, hogy a külföldi körök nem fogják kifőző örömmel fogadni Románia pénzügyminiszterét. Az is valószínű azonban, hogy Argetoianu szempontjait kénytelenek lesznek figyelmebe venni. Argetoianu legalább is meg van győződve arról, hogy a szövetséges államok jóindulatul fogadják a román állam pénzügyi sereleimt kezelni.

A szövetséges államoknak nem érdeke az, hogy Románia ne tudjon erős hadsereget állítani a Dnyeszter innesső

Megjelent! Vegye meg!
Gulikos karácsonyi száma

320 oldal 20 lej

sok rendszerint várak is voltak egyben. Egészen más arca van azoknak a városoknak, amelyek a pénz átalakító és formáló hatásának köszönik létüket.

A primitív cserekereskedelem idején a vallási ünnepnapok, amikor a vár és templom körül messzse vidékről sereglettek össze az emberek, szolgálták alkalmul arra, hogy áruikat kicseréljék egymással. Ezeknek az összejövetelelnek eleinte csak vallási és politikai karakterük volt, de az idők folyamán egyre jobban domborodik ki a gazdasági jelentőségük s a pénz kialakulásával az időszakai vásárok állandó piacokká válnak. Az ipart és kereskedelmet az emberek letelepednek a vár és templom körül, állandó lakhelyeket építenek maguknak és a falusi lakosság ide jön be, most már nemcsak ünnepek alkalmával, hanem rendszeresen, hogy fölösleges termékeit eladja és a pénzért szerszámokat, ruházati cikkeket és más szükséges holmikat vásároljon.

(Folytatjuk)

Szárja

főszerepekben:

Meg-nzívája

zivat inditanak ére.

a között mennyit s mennyire fogangulat, arra az toni jelentés szezekre újabb jenek.

ogy a japán harák és siettetik a kormányok lázas ges Kina megte-egvséges vezér-akarattal induln imperializmus gyezés létrejön, y Japán és Kina vleges skatitásra en nénszövetségi e fog állani a két es hadiállapot.

Szárja

33 lej 75 lej legolcsóbban

Telefon 616.

T. andulul 2.

partjaira — mondják Argetoianu barátai.

A külföld és különképpen francia pénzügyi körök egyébként már informálva vannak Románia pénzügyi nehézségei tekintetében. Argetoianu kérti fogja, hogy külföldi pénzügyi körök járuljanak hozzá Románia küladósságainak kisebb részletekben és mérsékelt kamatok mellett való fizetéséhez. Az ország munkájának és termelésének egyharmada ma a külföldre megy, ami jelentékeny mértékben növeli az ország gazdasági nehézségeit. A külföldi tartozások lejáratának meghosszabbítása kétségkívül jelentékeny könnyebbséget hozna az ország gazdasági és pénzügyi élete számára.

Minusz 21 fok!

Befagyott a Duna. Nyolc áldozata van a fagnak Dobruzsában. A gyermekeivel együtt megfagyott egy anya

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az tél másik négy áldozata. Ciocorlia község határában Jon Costache kolonistát, a navodári felé vezető országúton Vasile Tomulescu kobányamunkást, Baltagesti község területén pedig egy horakás alatt Nicolea Toma Barbu földesgazda holttestét találták meg. Cobadin község mellett ugyancsak találtak egy megfagyott földesgazdát, ennek személyazonosságát azonban mindeddig nem sikerült megállapítani.

Cahul, december 21. Baurci és Cazaclia község között az országúton megindító tragédia játszódott le. Stamate Dumitru Baurci községbeli földesgazda feleségével és két-három éves kislíával szekéren elindult Cazaclia felé. Az éj sötétjében és a nagy hóvihar miatt Stamate eltévesztette az utat. A gazda leszállt a szekérről és nekivágott a mezőnek, hogy Cazaclia felé vezető utat megtalálja. Felesége a gyermekkel a szekérben maradt. Kis idő múltán az asszony félt kezdett. Attól tartott, hogy farkasok fogják a szekeret megtámadni. Karjára vette a gyermeket és ő is elindult gyalog. Azt remélte, hogy visszajut Baurciba. A szerencsétlen asszony eltévedt és a hóval befutott uton megfagyott a gyermekkel együtt. Másnap reggel találták meg, élőben ugyancsak élettelen kislíával.

— Január 31-ig meghosszabbították az ujságiró jegyeket. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága az ujságirók szabadjegyeinek érvényét január 31-ig meghosszabbította.

A Transilvania Butorgyár

(Utuló ucca 1. emelet)

Ieszállított karácsonyi áron

hoz piaera: szalon garnitúrákat, szalon és teaasztalkákat. Heverők, rohamiások, hinta és szongaraszékek, valamint csőbutorok hatalmas választékban. Az ideán csak praktikusaj ajándékozhat.

KÖZGAZDASÁG

A kormány kétségbeejtő új adóhullámokat zudit az ország lakosságára

Minimálisadó, látszatadó, tisztviselőadó. Nem a regiszterek és fizetési könyvek, hanem a pénzügyi ágens önkénye lesz mérvadó az adó megállapításánál

Egy cseléd: 20 ezer, egy automobil 60 ezer lejjel növeli az adózási alapot

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Jorga-Argetoianu kormány minden előző kormányánál nagyobb zajjal hirdette be, hogy enyhíteni akar a jobb viszonyok között is elviselhetetlen adóterheken. A kormány természetesen nemcsak, hogy nem respektálta ezt az ígéretét, de újabb közterhek hullámtengerét árasztotta az ország amugyis ezer sebtől vérző és ezer teher alatt roskadozó lakosságára. A pénzügyminiszter igen diplomatikusan járt el. Szemfényvesztés céljából néhány olyan javaslatot is terjesztett a parlament elé, amelyek látszólagos könnyebbéget hoznak. A másik oldalon viszont olyan újabb terhek hárulnak a lakosságra, amelyek a kegyelemdífest adhatják meg a román nemzetgazdaságnak.

Szombaton terjesztette be a kormány a kamara elé a vonatkozó pénzügyi javaslatokat. Elsősorban az egyenes adó-kivetésének módosítására vonatkozó javaslatok érdekelnek bennünket. Három intézkedést tartalmaznak ezek a javaslatok, amelyek bizonyos könnyebbégeket hozhatnak. Három évre vetik ki a kiskereskedők és kisiparosok egyenes adóját: leszállítják a bankbetétek után járó adót és a fizetésekből származó jövedelemnek globális adó alá eső részét 25 százalékkal csökkentik. Ezek a könnyítések azonban semmit sem jelentenek a javaslatokban foglalt új terhekek szemben.

Az új javaslatok mindenekelőtt is holmi minimális adókat vezetnek be, amelyek nagyon nehezen lesznek elviselhetők s amelyek ellentétben állanak az egyenes adóknak azon alapelveivel, hogy jövedelmi és nem károsodási adók. Így példának okáért 200 lej évi adót kell fizetni még annak is, akinek évi jövedelme nem haladja meg az évi 20 ezer lejt. Ha valaki tehát 2000 lejes havi fizetés után meg van adóztatva ugyan, de a családi terhek miatti levonások alap

ján nem kellene, hogy globális adót fizessen, tartozik 200 lej minimális adót fizetni a jövőben. Ugyanez a helyzet a 40 ezer lejes jövedelmek számára, ezek 400 lej minimális adót fizetnek. Ugyancsak a minimális adó elvéből kiindulva, megadóztatták a részvénytársaságokat. Ezek akár realizáltak valamilyen jövedelmet, akár nem, 5 százalékos adót kell fizessenek alapítójuk és tartaléktökejük után. A minimális adót még azon vállalatoknak is fizetniük kell, amelyek egy évig szüneteltek. Ez az adó könnyen gyengelemben álló vállalatok összeomlásához vezethet. Argetoianut azonban nem érdekli ez a lehetőség. A pénzügyminiszter a javaslatok indoklásában azt mondja, hogy nagyon jó lesz, ha a parazita vállalkozások el fognak tűnni.

A legnagyobb igazságtalanságokra és a legsúlyosabb visszaélésekre kétségkívül az ugynevezett látszatadó fog alkalmat szolgáltatni. A javaslat szövegére azt mondja, hogy a jövőben a globális adó alá eső minimális jövedelmet külső jelek alapján állapítja meg. A törvény szerint a globális adó alá eső jövedelem nem lehet kisebb, mint: a lakás lokatív értéke (vagyis a lakás után fizetett házbér, vagy amennyi házbért a lakás megérdemel) plus a lakásban lévő butorok lokatív értékének 40 százaléka. Ez az összeg, vagyis ez az adózási alap 20 ezer lejjel növekszik minden lakásban tartott háztartási alkalmazott után. Az az ügyvéd, vagy orvos tehát, aki 60 ezer lej évi házbért fizet, minimálisan 90-100 ezer lej jövedelem után fizet adót, ha nem tart cselédet és 120 ezer lej után, ha van szolgáló a házában. 60 ezer lejjel növekszik az adózási alap azoknál, akik automobilt tartanak.

Az ország lakossága érthető merdöbenéssel fogadja ezeket az új adókat, amelyeknek betöltése a magántisztviselőkre kivetett áldozati adó. Nem nehéz bejósolni, hogy az adókövetés és az adó-behajtás szempontjából a következő év a legkeservesebb lesz valamennyi között, ha Argetoianu javaslatai törvényerőre emelkednek.

Életbelételek a maximális cukorárak

A Monitorul Oficial vasárnap, december 20-án megjelent számában közli azt a miniszteri döntvényt, amely, mint azt az Uj Kelet megírta, maximálja a cukor fogyasztási árát. A döntvényt szövegéről szóra alább adjuk.

1. szakasz. A jelen döntvénynek a Monitorul Oficialban való megjelenésétől kezdve az összes városokra és községekre, amelyeknek vasuti állomása van, a következő maximális árak állapítatnak meg a cukor kicsiben való eladása tekintetében:

Kockacukor 33 lej.
Süvegucukor 35 lej.

2. szakasz. Azokban a községekben, amelyeknek nincs vasuti állomásuk, az illetékes hatóságok hozzájárulhatnak a cukor árának olymértékű növeléséhez,

MOST NE GONDOLJON A JÖVŐRE, hanem a karácsonyra. Vethet Lepagenál Kvár, potom olcsón ajándékot, könyvet 5 lejtől. Kérjen ingyen jegyét.

amely megfelel a tényleges szállítási plus költségeinek.

3. szakasz. A községi és megyei hatóságok megbízatnak a jelenlegi döntvény végrehajtásával és az árak respektálásának ellenőrzésével.

A döntés szerint az új cukoráraknak már vasárnap életbe kellett volna lépniük.

TÖZSDE

A PIAC VALTOZATLAN.

SPORT

A Haggibbor tornalinnepelye. Vasárnap délután rendezte meg a Haggibbor disztíngvált és nagyszámú közönség, jelenlétében nagy érdeklődéssel várt torna versenyt. A verseny igen jól sikerült. Az egyes számokban a Haggibbor fiatal tornászgárdája újabb fejlődésről és izmosodásáról tett tanuságot.

ÉRTESÍTÉS

Nacionala Altfalános Biztosító Társaság, Bukarest - Alapítatlan: 1882

Alaptőke: 25,000,000.- Lei. Tartalékok 142,126,668.- Lei.

A cég bejegyezett az ilfovi törvényszéknél 7/1884. sz. alatt. Alapítási okirat közléstét Mon. Of. 245/1882, valamint a módosítások a Mon. Of. 44/1888, 15/1890, 12/1906, 11/1907, 106/1919, 41/1921 és 118/1924. számában.

T. feleinek tudomására hozza, hogy a társaságnál kötött sorsolásos biztosításoknak 1931. november hó 27-én a fővárosi rendőrfőnökség és kerek miniszterium kiküldöttjeinek jelenlétében történt sorsolások alkalmával a következő kötvények huzattak ki:

74227 sz. Pascu Corneliu (Blaj)	Lei 20,000.-
76027 sz. Goldstein Bernát (Galați)	Lei 30,000.-
	Lei 1,810,000.-

Az eddigi sorsolások eredménye Felvilágosítást adnak: a társaság erdélyi kerületi irodája Cluj-Kolozsvar (Str. Reg. Maria 6), valamint a minden városban székelő képvisellete. Régi kötvényekhez utólagosan is megszerezhető a sorsolási jogosultság a biztosított összeg határáig, 1000 lejenként 3 lej 70 bani évi pótdíj ellenében.

ADY selyemharisnya jobb!!!

Egy szerencsés számú Református Keresztényseg

Huzás december hó 22-én!!
Kétszáz ezer lejes főnyereménnyel!

Utolsó huzás
1932. évi január
20. Főnyeremény

1.000.000 lejjel!

Nyereményeket az erdélyi református egyházkerület pénztára azonnal és készpénzben fizeti ki. Vegyen, amíg kapható, Református-Körházsorsójegyet.

a legkedvesebb karácsonyi és újévi ajándék! 100 lejért kapható tőzsdékben, üzletekben és bizományosoknál. Központi sorsjegyroda Cluj, Str. Bratianu No. 51.

Karácsonyi dumping árért fest tisztit CZINK Cluj

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék az evőeszköz, mert örökké megmarad

12 db. kanál, villa, kávéskanál	Lei 65
12 " 3 nickel kés, 3 kanál 3 villa, 3 kávéskanál	" 100
24 " 6 " " " " " " " gyönyörű kivitelben	" 240
24 " 6 kés, 6 villa, 6 kanál, 6 kávéskanál, garantált rozsdamentes	" 528

Moskovits & Comp.
Cluj, Főpostával szemben

Kétezeréves jelszó:

MUNDUS VULT DECIPI, E GO DECIPITUR

Magyarul: A világ megcsalatra akar lenni, tehát csalassék meg.

Nos! 68 éve fennálló cégem nem óhajtja vevőit megcsalni! Annak bizonyosságául, hogy teljes értékű árut adok, ajánlok 20 darab „UNICUM” önbortóva pengét 100 lejjel, oly feltétellel, hogy Ön azok közül 10 darabot kipróbálhat és ha azok nem olyan jók, mint a bármilyen néven nevezett legjobb önbortóválópengék, úgy cégem azokért — a használtakért is — a teljes fizetett összegét megtéríti.

Ugyancsak ajánlok 1 darab „UNICUM” borotváló szappant rudban 25 lejjel, ha ezen szappan nem puhítja meg tökéletesen a szakált, vagy rontja, csipi az arcbort, a félig használt rudért is visszafizetem a teljes összeget.

Egy 100 lejes „UNICUM” borotváért 14 napon belül, — csorba és rozsdamentes állapotban, — visszafizetem a teljes összeget, ha az Önnek bármilyen ok miatt nem felel meg.

Vidékre a pénz előzetes beküldésellenében frankó, utánvét mellett 30 lej postaköltséggel.

Kun Mátvás Fia

OLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Ezen ajánlat 2 hónapig érvényes.

A máramaró Hogyan és b

Bucuresti-Bukarest Uj Kelet tudósítójától. Trészt egy idő óta gyufafogyasztás ell pontjából rendőrségi masabbak. Ezért ho teljes apparátusokat olyan is akad, akik Ilyen utazó megbí aki a rendőrség kolo mellett teljesít szolg December 2-án Su indult Kisérőként m set, akiből aztán az az inszenzáls főze

Utközben Nagyba zes Mojse megismer tel, egy 17 éves szig Mojse, aki a „cháj” kitűnően beszéli s egy légynek sem tu a 17 éves szigeti mert pénz is volt n barátoktak.

(Súlyos közben é előre ne mutatkoz Este a két jobar természet, hogy M zelnél szállt meg. F zületet akar csinál mellett.

Másnap bemutatt kezdődtek a tárgya rávette Fuchs Icig oldalra, Szlatinára követ.

Mózes Mojse el rebbéhez, imádko jámborok társaság íclg szentül meg v most eljött az ő M Mert Mózes Mo pénz. Nemcsak a megvegye a kovak uj „strájnli” is, cipőt és a szomsz gyelni Fuchstól a

Öt napig tartott jött. Súlyok komisz szigeti rendőrség zes jelentette, hog venni, a szigeti t Mieden grótot, aza kovakönek a prém

December 7-én akkor jelentették man megtörténik ban állapodtak me Fuchs maga me kivüle Stuhl Herr ban, hogy a Stuhl megtörténni az „a Három órákor a fődtek. Súlyok m cevl segédkomiszá szár megindult a

„Meg Az Octavian Go megállottak. Bentr ki. Látszott, hogy kopogtatott az ajtó lak elé állt. Amiko pogtatást, rögtön estek és menekülé Fuchs Icig az ab tétből egy revolver rekedthangu alak — Megállsz, vag Fuchs Icig megá és a két rendőrköz a szobában négy ranti, miközben kov

AZ IFIU

Pompás könyvek, szép 24 papír és félvászon kötés, sok képpel Lakatos László: A művészi képekkel 2 fáték. Egy kisfiu, ságai 24 lej. Seto mén. Történetek a kívül Móra Ferenc aai. Fűzve 44 lej. J mesék, Doré rajzok a beazáló madár. A nek, Szántó Lajos stb., 10, 15, 20 lejes Kolozsvar. Vidékr

A máramarosszigeti kovaköbtrány újabb fejezetei

Hogyan szedi ki a milliókat az állam zsebéből és hogyan csukatja be a törbeccsált embereket a svéd gyufatröszt

Egy paragrafus, amelyről ügyesen elfelejtkeztek a jegyzőkönyv felvételénél

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Kreuger-gyufatröszt egy idő óta rájött arra, hogy a gyufafogyasztás ellenőrzésének a személtörvényből rendőrségi emberek a legalkalmasabbak. Ezért hol egyes tisztakat, hol teljes apparátusokat szolidába fogad, sőt olyan is akad, akit időnként utaztat.

Ilyen utazó megbízott Sulyok István is, aki a rendőrség kolozsvári inspektorátusa mellett teljesít szolgálatot.

December 2-án Sulyok komiszár turára indult. Kísérőként mellé adták Mózes Mojsét, akiből aztán az események sodrában az inszenálás főszereplője lett.

Utóközben Nagybanján kiszálltak. Mózes Mojsé megismerkedett itt Perl Mendel le. Ez a 17 éves szigeti fiúval. Ez a Mózes Mojsé, aki a „chájnevdig jiddis”-t olyan könnyűen beszéli s aki az arcáról itélve egy légynek sem tudna ártani, megnyerte a 17 éves szigeti fiúnak a bizalmát és mert pénz is volt nála — alaposan összaratókkoztak.

(Sulyok közben értesítve lett, hogy egy-egyére ne mutatkozzék.)

Este a két jóbarát Szigetre érkezett és természetesen, hogy Mózes Mojsé a Perl szűz leányát szállt meg. Fiatalember, pénze van, jelleget akar csinálni — csak keresni lehet mellette.

Másnap bemutatották Fuchs Icignek, megkérdezték a tárgyalások és Mózes Mojsé rávette Fuchs Iciget, hogy menjen át cseh oldalra, Slatinára és szerezzen kovakövet.

Fuchs Icig Messiasa...

Mózes Mojsé elment közben a borsai csebbehez, imádkozott, tanult, kereste a jámborok társaságát és szegény Fuchs Icig azentől meg volt róla győződve, hogy most eljött az ő Messiasa.

Mert Mózes Mojsé csak úgy szórta a pénzt. Nemcsak arra adott, hogy Fuchs megvegye a kovakövet, de vett neki egy új „strajmilt” is, a gyerekeknek ruhát és cipőt és a szomszédok már kezdték irigyezni Fuchstól a főnyereményt.

Öt napig tartott míg a kovaközület létre jött. Sulyok komiszár közben informálta a szigeti rendőrség embereit s amikor Mózes Mojsé jelentette, hogy az árut csak át kell venni, a szigeti rendőrség letáviratozta Menden profot, azzal, hogy hozza le 17 kiló kovakövet a prémiumát.

December 7-én megérkezett a gróf és akkor jelentették neki, hogy az éj folyamán megtörténik a fogás. Hajnali 4 órában állapodtak meg.

Fuchs maga mellé vette a Perl fiút és kivüle Stuhl Hermannnt. Megegyeztek abban, hogy a Stuhl Hermann lakásán fog megtörténni az „átadás”.

Három órákor a hivatalos urak felcsekkoltak. Sulyok mellé egy Popescu Juon nevű segédkomiszárt adtak és a két komiszár megindult a megjelölt helyre.

„Megállsz, vagy lelélek!”

Az Octavian Goga ucca 16. szám előtt megállottak. Bentől világosság szűrődött ki. Látszott, hogy ébren vannak. Popescu kopogtatott az ajtón, Sulyok pedig az ablak elé állt. Amikor bent hallották a kopogtatást, rögtön tudták, hogy csapdába estek és menekülésre gondoltak.

Fuchs Icig az ablakhoz sietett, de a sötétből egy revolvercső meredt felé s egy rekedthangú alak ordította:

— Megállsz, vagy lelélek!...

Fuchs Icig megállott, kinyitotta az ajtót és a két rendőrközeg konstatalhatta, hogy a szobában négy embert értek in flagranti, miközben kovakövel csebereltek.

S mégis Fuchst tartóztatták le és Stuhl és Perit, Mózes Mojsét pedig, az igaz büntést, szabadon engedték, sőt a következő éjszakát a Korona-szálloda egyik szobájában Sulyok komiszár és az ő töltött revolvere virrasztott mellette, ne hogy valami baja történjen miközben ki-álussza magát.

Hogyan kellett volna a szigeti rendőrségnek eljárni?...
A szigeti rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel Fuchs Icig, Stuhl Hermann és Perl Mendel esetéről és kiróttak rájuk 8,370,000 lej bírságot.

A bírságot az 1930-ban módosított monopóli-törvény alapján vetették ki, mely előírja, hogy minden darab kovakövet 100 lej a bírsága.

S ha a szigeti rendőrség egy kicsit csak lelkiismeretes, akkor tovább lapoz néhány oldalt abban a törvényben és a 105. szakaszban a következőket találja:

Art. 105. — Bármilyen személy, akitől be fog igazolódni, hogy a prémium miatt inszenált egy kihágási esetet, csalás és hamisítás büntényét merítette ki és meg lesz büntetve a Büntetőtörvénykönyv idevonatkozó szakaszai szerint s ugyancsak ő viseli a jelen törvény által megszabott bírságokat. — Ha fenti személy tisztviselő, tiszt, vagy rendőrközeg, át lesz adva az igazságszolgáltatásnak hivatalából való eltávolítás miatt.

Erre a körülményre hívjuk fel az igazságszolgálat hatóságok figyelmét. Vezessék be az azonnali vizsgálatot és állapítsák meg ki a bűnös, azok e akik a kovakövet

„csempészték”, vagy akik a csempésztést a busás prémium reményében inszenálták.

Hogyan vélekedik a rendőrség?
Dr. Stoichita, a rendőrfőnök nem is akar beszélni az ügyről. Nekí kellemetlen az ügy, részint mert csak másnap reggel, az eset után tudta meg, hogy mi történt, hogy az ő rendőrsége milyen „bravuros fogást” csinált, másrészt meg azért, mert a folt végeredményben csakis a szigeti rendőrségen szárad.

Azt sem engedi, hogy a dossziát bevigyék az ő irodájába. Udvariasan elhárít minden kérdést, ami erre az ügyre vonatkozik. Sokatmondóan legyint a kezével, amikor mondja:

— Tessék a direktor urhoz fordulni. Ez teljesen az ő ügye... En nem mondhatok semmit, mert én nem avatkozom bele és semmi közöm hozzá.

Nagy dr., rendőrigazgató szívesen beszél mindenről, — akinek nincs köze a kovakövhöz.

— Ezt Kolozsvár csinálta, — mondja — Sulyok és az inspektorátus. Ő csak beszélt Sulyokkal, adott melléje egy komiszárt, Popescut s ezzel vége, neki nincs további köze a dologhoz.

Ha Popescu komiszár tudta volna Popescu Juon komiszár már többet mond a kovaköb-trányról. Ő volt az, akit Sulyok mellé kirendeltek s aki az in flagranti esetet konstatalta.

Popescu komiszár a napokban került Máramarosszigetre. Eddig az ország bel-sejében működött, ahol egy rendőrkomiszár nagyobb ügyei közé tartozik

Tüzifa, Szén, Koks

FISCHER-nél

Telefon 1300.

egy sztrájk, vagy a prostituáltak megrendszabályozása, viszont a csempészet trükkjeiről, fogásairól fogalma sincsen.

Megkérdeztük tőle:

1. Miután négy egyént értek in flagranti, miért fogtak le csak hármat?
2. A jegyzőkönyvekben, ahol megírják a tényállást, miért hagyták ki azt, hogy Mózes Mojsé is a csempészek között volt?
3. Nem-e látja tisztán, hogy inszenált esettel állunk szemben?

Popescu komiszár már lát mindent. Hogy inszenáltak, hogy ő csak vak esz-köz volt mások kezében. Látszik rajta, hogy erősen bántja a dolog, miután így tör ki:

— Ha én mindezeket tudtam volna, akkor, úgy mint jó román hazafi és lelkiismeretes rendőrtiszt, előre figyelmeztettem volna Fuchst, vagy saját magam vittem volna a kovakövet a Tiszához és vízbe hajtottam volna.

A máramarosi nyomor rakásra szedő áldozatait. A nyolcgvermekes beteg családona megtántorodik a kékhajú ezre-sektől, melyeket olvan könnyűszerrel vágott ki a román államkincstár zsebéből a svéd gyufatröszt.

Máramaros... Sötét pokla egy korrupt rendszernek, amelyen nem változtatott az a korszakalkotó esemény sem, hogy a máramarosszigeti rendőrséget nemrég gyökeresen átszervezték...
Schön Desz

Szélhámoságért két évre ítelték el Tazlauanu volt belügyminiszteri kabinetfőnököt

A „II. Károly operett-színház” bukásának szomorú epifógusa

Bucuresti-Bukarest, december 21. A bukaresti törvényszék ma délután hirdette ki ítéletét George Tazlauanu bűnperében, akit az ügyesség szélhámoskodással vádolt meg. Tazlauanu neve nem ismeretlen az Uj Kelet olvasói előtt. Ez a lologóhaju fiatalember valamikor nagy szerepet játszott az antiszemita diákmozgalomban, majd a nemzetparasztpárt uralomrajövetele után belügyminiszteri kabinetfőnök lett. Ebben a minőségben az össze-kötő tiszt szerepét töltötte be Vajda

Sándor és a Vaszgárda között. Különböző hallései miatt Vajda kénytelen volt meneszteni állásából Tazlauanút, aki páratlan ötletességgel fogott hozzá különböző grümdolásokhoz. Így példának okáért „király trázásai” név alatt ügyületét alapított 60 ezer taggal, merített papíron megjelenő folyó irattal és jelentős szubvenciókkal.

A nemzeti parasztpárti kormány bukása után „II. Károly király operett-színház” név alatt új vállalkozást ala-

pított. Kitarozta erre a célra az egyik legnagyobb bukaresti színházi termet s nagy személyzetet vett fel, ki-lönösképpen kaucióval. A számlákat és a személyzetet nem fizette, viszont a kaucióval nem tudott elszámolni. Szélhámoság miatt indult meg ellene az eljárás. A főtárgyaláson a védlott nem jelent meg, viszont a panaszosok egy-től egyig terhelően vallottak. A törvény-szék két évi börtönre ítélte el a volt kabinetfőnököt.

Huszmillió lej költséggel a felszínre hozták az el-súlyedt „Traian császárt”, hogy másfélmillióért eladhassák a külföldnek

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tudósítójától). Dr. Lupu a ka-mara szombat délutáni ülésén elmon-dotta végül nagy interpellációját a pol-gári hajózási hivatalnál, az SMR-nél tör-ténő visszaélések ügyében. Lupu haj-meresztő dolgokat mondott el arról, hogy az SMR élén álló főtisztviselők csordába tömörülve valóságos hajtvadászatot in-dítottak mindazok ellen, akik véget akartak vetni a hivatalban folyó pan-a-mákban. Különösképpen akkor derült ez

ki, midőn Ionescu Johnson tengernagyot nevezték ki az SMR vezérigazgatójává. Ionescu megakadályozta a panamákat s deficit helyett felesleget biztosított egyetlen esztendő alatt az SMR számára. A főtisztviselők Galca, Mihailopol és Cristea Niculescu mérnökök azonban nem nyugodtak, amíg ki nem túrták hi-vatalából.

Lupu felsorolt ezután néhány jellegze-tes esetet a Galca és társainak működé-séből. Huszonegyezer tonna pakurát vá-

sároltak 79 banis egységáron akkor, amikor a pakura ára csupán 40 bani volt. Körülbelül másfél évvel ezelőtt el-súlyedt a Fekete-tengeren a Traian csá-szár nevű hajó. Galca és társai az állam 20 millió lejt költhették el, hogy az el-súlyedt hajót ismét a víz színére hozzák. Miután sikerült, eladták a tenger fene-kéről kiemelt hajót egymillió 50 ezer lej-ért egy külföldi hajózársaságnak. Kon-stancában elmozdították állásából egy a hajózási hivatal szolgálatában lévő or-vost, akinek háromezer lej havi fizetése volt. Az ember azt gondolta, hogy le-építették takarékosági okokból, holott egészen más történt. A leépített orvos helyébe kineveztek egy másikat 15 ezer lej havi fizetéssel. Ionescu Johnson ten-gernagy vizsgálatot kért maga ellen, amelyet azonban egy Manolescu, mint utóda: Vasuliscu Carpen iparügyi minisz-terek megtagadták tőle. Ezzel szemben a Gavrilescu ellentengernagy által le-folytatott vizsgálat megállapította, hogy Ionescu Johnson abszolút korrektségű és hozzáértéssel vezette hivatalát. Sőt a panamákat takarítanak az SMR-nél...

AZ IFJUSÁGNAK

24 L. Lepage

Pompás könyvek, szép papír és tiszta szöveg, sok képpel

Lakatos László: Atyám. Ifjúsági regény művészi képekkel 24 lej. Sobol: Az igazi fáték. Egy kisfiú, meg egy kislány mulatásai 24 lej. Seton—Donáth: A fekete mén. Történetek az állatvilágból. Ezen-kivül Móra Ferenc: Dióbél királyfi és tár-sai. Füzve 44 lej. Jakab Ödön: Lafontaine mesék, Doré rajzokkal 68 lej. Gál Mózes: A beszédes madár. A legszebb magyar me-sék, Szántó Lajos rajzaival 80 lej. Stb., stb., 10, 15, 20 lejes könyvek is. Lepage-nál Kolozsvár. Vidékre utánvétel. Kérjen megkötött Lepage-nál.

1 öl l. bükkhasábtüzifa

(szurduki) házhoz szállítva

Lej 1000-—

CALCIT r. t.-nál

Telefon: 11-00.

Rendelések felvétele: Cal. Victoriei 45 és Regela Ferdinand 12. (Hercules).

ittatott: 1882
ei.
asi okirat közzé
1888, 15/1890.
ásos biztosítá-
k. minisztérium
kező kötvények
20.000.—
30.000.—
10.000.—
Cluj-Kolozsvár
ete.
sultság a biz-
nében.
obb !!!
szorsjegy
és újévi aján-
köszvényben, úr-
nál. Központi
ratianu No. 31.
en!!
NK Cluj
nyí
sz,
Bei 65
" 100
vitelben " 240
mentes " 528
omp.
PIATUR
meg.
il Annak bizony
"CUM" önborotva
rabot kipróbálhat
legjobb önborot-
teljes fizetett ösz-
pant rudban 25
ált, vagy rontja,
teljes öszzeget.
— csorba és roz-
az Önnek bárm-
vét mellett 30 lej

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

Nővérem, Eszter táncolt Nigger testvérel, Lilyvel. Vakítón tűzött a nap. Az ucca zugott. Nővérem arca piros volt az örömtől. Lelkesedésében nem is látott engem. Hajfonatai ropdáltak, miközben a szerezéscsatorna labirintusában ide-oda avargott. Még egy csomó fekete-hajú, jesi, sovány lányka volt jelen. Kis testik lángoltak a ritmusban. A kintornát az egyik uccából a másikba követték. Már hosszú órák óta táncoltak és még mindig nem teltek be vele. Csak az olasz internás képe volt haragos és unatkozó. Vidám twesteppet játszott azzal a bőséggel, mint valami gyár és sarkájával kapta el a pennyket. Különböző nem törődött semmivel. Mindenki más boldog, ha táncolókat lát. Pár rossz hírű lány abbahagyta egy pillanatra a mesterségét s barátságos mosollyal nézett. A rendőr egy lámpaszlophoz támaszkodott és moolygott. Egy morózus öreg szakállas, élő tyukkal a hóna alatt, nevetett a gyerekekre. Egy stráfkocsis lefékezte a lovati a almodozó tekintettel megfigyelt a gyerekeket, miközben a kocsi lassan gördült tova. A bérkaszárnnyak ablakából anyák néztek ki. Egy zsiros, fontoskodó kis boltoszsídó a hőségétől duzzadva, mint valami szilva, a kőst törölgette és úgy bámulta a gyerekeket.

Egy pupos vén boszorkány, vöröskendővel a fején, bicoggett, valami letakart gyerekkocsit tolvaj maga előtt. Ebben a gyerekkocsiban nem cseesemő, hanem egy nagy fazék volt, teli forró feketeoltos babbal.

— Babóka! — siránkozott valamiféle tinai hangon. Vegyetek friss meleg babot!

Feledjük a táncot és a pennykre emelkedünk, ami lyukat éget Joey zsebébe. Oda megyünk vásárolni. A vén, szemölcsös nő visszahajítja a kocsi takaróját és egy pennyért ad egy zacskó babot.

Miközben eszünk, Joey elgondolkozik. Már csak két pennyje van s így okosan kell é szponálni.

— Menjünk az olcsó Jánoshoz! — mondja. Ez az olcsó János egy cukrászda s Rivington Streeten, az East Side-i gyerekek közt mérföldmosszi körletben híres az olcsósága miatt. Nekindulunk, a nyári nap e kalandja felé.

Szeretem a nyárt. Nyáron oly sok minden történik. A tél is vidám, hólabda ütközéssel, a nyár azonban egy egyetlen nagy cirkusz. Igen, nyáron mindenféle történik. A telet otthon tölti az ember. Nyáron azonban kinnél az uccán.

Jake Wolff a csapszék előtt áll. Ragyogó aranyfogait piszkálja, amiket mindenki oly annyira csodál és a bajuszát sodorgatja. Fehér mellénye villog a napfényen. Jake hatalmas termetű ember a Tammany Hall tagja. Ő vezeti évenként a választásokat.

— Halló, Jake!

— Halló, fiúk!

— Nem adsz egy kis brézlit, Jake?

— Megyünk az olcsó Jánoshoz, Jake.

— Jó. Óvakodjatok az indiánusoktól.

— Ah, hisz Newyorkban nincsenek indiánusok. Jake. Nem kaphatunk egy kis brézlit? Meséld el, hogy akkoriban, hogy öldet meg a vad Nyugaton azt az indiánust.

— Majd máskor, most siessetek, fiúk.

Vonakodva hagyjuk ott. A nagytermetű férfi barátságos a gyerekekhez, adokozó a brézlijével és teli van szép történetekkel. Volt egy évig Nyugaton, Chicagóban és ott látott indiánust. Azt mondja, hogy olyanok, mint a zsidók, de nem olyan okosak és nem is olyan bátrak. Egy zsidó száz indiánust tud agyonütni.

Hirtelen egy sznapszbrudert dobtak ki a csapszékéből. Elvágódott, egész mulatságos volt, az arcára esett és a kemény kövezetet még tovább esuszott. A kénéből szakadt a vér. Kóromkodott és nyögött. Jake Wolff lenézett a véres rongyhalomra. piszkált a foci közt, köpött egyet. Ásitott és elfordult.

— Menjetelek, gyerekek, — mondotta a barátságosan intett. — Dolgom van.

A teljes és vajás boltok körül sok csavargó lézengett. Minden reggel oda áll-

litottak, hogy öt centért írót igranak. A jégbehűtött író enyhítette sok ivástól égő gyomrukát. Mary Zukkerstrolch mesélte ezt nekem egyik világos pillanatában.

Az istálló előtti padon a kocsisok hatoltak. Sört adtak inni egy kannából Terry McGovernnek, a bakkecskének.

A legtöbb csapszéknek meg volt a maga furesasága. Jake csapszékének Terry volt a látványossága. Nagy piszkos, ravasz bakkecske volt ez a látványosság, Terry McGovern, a boxbajnok után elkeresztelve. A szarvai beváltak aranyozva, a nyaka körül pedig egy nagy rézgombokkal kivert kutyanyakláncot viselt. A nyakláncba be volt vésva a neve és Jake címe. Terry hulladékokból, újságpapírból, konzervdobozokból s mindenféle régi lim-lomból élt. Az egész szomszédság arról beszélt, hogy miket összevett. Bolondult a sör után. Ugy nyalta föl, mint valami szomjas korcsmatöltelék, aki a forró napon épp abban a pillanatban koldult össze egy pennyt. Azután a magasba lékte a farkát és lehajtott fővel mindennek nekiment, ami a közelébe került. Hallatlanul mulatságos volt ez. A kocsisok összeadták a

garasait, hogy sört vásároljanak Terrynek.

Egy alkalommal láttam, amint egy beugrott matróz a járdára fektött és fejfel nekiment Terry koponyájának. Az ostoba! Előkellett hívni a mentőket.

Nyár! Tüztől vágattak a legközelebbi sarkon. Ugy vágtak át a forgalmon, mint valami ágyúgolyó, mely katonák seregét üti át. S azután, micsoda izgalom, pár perccel később egy mentőkocsit Kocsik, szekerek, férfiak, asszonyok, gyerekek futkároztak oldalait, mint a patkányok. Joey Cohen és én vitakoztunk. Vajjon melyik a heroikusabb élet-pálya, a tüztől-e vagy az orvosé? Láttunk egy közhírust. Pápaszemes, öreg német volt selymes, fehér oldalszakállal. Olyan csinos és méltóságos volt, mint valami doktor. A kolompja szólt s köszöri követ egy nagy taligán toltta maga előtt. Bement egy mézáróshoz és egy halom késsel és baltával jött ki. Néztük a közhírust aranyos szikráinak ropkodását.

Ezután egy nagy körutazási omnibusz dübörgött fel. Egy csapat kamasz szüldött utána és kövekkel, káposztatorzsákkal, döglött macskával és rohadt gyümölcsrel bombázta a bejéjett utasokat. „Hazug, hazug!” — kiáltották a gyerekek. „Menjetelek vissza a szállodátekba!” Mi is résztvevünk e játékban. Micsoda jögon jönnek ezek a külföldiek ide és bámulnak meg minket! Micsoda jögon hazudozik ez a megafonos ember nekik! A gyerekek mindig bombázni szokták a körutazási omnibuszokat. Ez a sport meg ma is nagyon kedvelt az East-Sidon.

(Folytatjuk)

Missziótársulat ünnepi előadása. 6: Olasz nyelvoktatás. 6.30: Operettrészletek. 7.45: Izsó Miklós és a magyar zsáner szobrászati előadás. 8.10: Cigányzene. 9: Odry Árpád előadójestje. 9.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 10: A Melles magyar nőnőnégyes hangversenye. 11: Cigányzene.

Bécs, 7.50: Szimf. hangv.

Berlin, 7.10: Orgonaverseny.

Frankfurt, 9.15: Haydn művei.

Lipce, 7.40: Szórakoztató zene.

Poznan, 8.30: Szopránének. 9.45: Lengyel dalok.

Milánó, 7.10: Grammfón. 8.45: Operettrészletek.

Róma, 8.30: Grammfón.

Prága, 7.20: Fuvószene.

Pozsony, 5.40: Grammfón.

Brünn, 7.05: Zenekari hangv.

APRÓ HIRDETÉSEK

DUMPING ÁRAKI

Siessen szükségletet beszerezni! 1931. december 31-ig.

Eddig még nem létezett olcsó árban szállítások: Frissen olvasztott

Libasirt, haj és bőr, legprimább fűtőanyag, libahúst, Friedmann Sámuel Oradea, Cuza Voda 6.

Ne tévessze össze cégemet. Kérjen árajánlatot.

Modern, masszív, finom kivitelű hálóberendezések: rózsagyökér, szilgyökér, virágkörös és floderkörös olcsón eladó. Nagyszamos ucca 10.

Hölgyek figyelmébe. Legújabb

Bubi paróka transzformáció villannyal gondórtva, mely 6-8 hónapig megtartja a hullám és gondórséget felelősség mellett. Egyedüli készítője Mussa Gyula, Str. Memorandului 10.

Karácsonyra legpraktikusabb és legszébb ajándék a jó, szép és olcsó butor. Tekintse meg végkiarúsításomat Schneider butorakkal, Str. Saguna (Bartha Miklós ucca) 24.

Ezüst evőeszköz vásárlásánál csak a harang védjeggyel ellátott árut kérje, mint egyedüli bármely külföldivel egyenlő gyártmányt, Tacanul ezüstáru gyár Cluj, Str. Gen. Neculcea (Kornis ucca) Nr. 6.

Házeladás. A Str. Filipescu (Szentlélek u.) 1. szám alatti és a Str. Calugárilor (Kisszamos u.) 6. szám alatti ház előnyös feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljanak a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. Igazgatóságához, P. Unirii 20.

Kereskedőktől Természetbeni ellátás céljából is vállalkunk órákonnyelést, mindhárom nyelvű levelezést és évi mérleget. Jancsik, Árpád-ut. 28.

Keresek megvételre közepnyagságu modern tűz- és betörésmentes pénzszekrényt. Ajánlatok „Pénzszekrény” jellegre a kiadóba.

Szép szoba konyha január 1-re kiadó. Bolyai u. 2.

Lakást keresek Magyar Színház közelében január elsejére (egy szoba, konyha kamara, lehetőleg fürdő- és előszobával). Címek házbér megjelölésével kiadóhivatalunkba küldendők „Szolid-pontos” jellegre.

Autorizált 12 évi gyakorlattal rendelkező könyvelő garanciaképes szerény állást keres. Birja az ország három nyelvét. Elvállal órákonnyelést, valamint zárlati munkákat és mérlegek elkészítését. Cím a kiadóban.

Budapestben elsőrangú zsidó családnál 2-3 fii vagy leány teljes kóser ellátás kaphas. (Fürdőszoba, zongora, telefon használat.) „Uricsalád jellegre a kiadóhivatal továbbit jelentkezést.

Fogászati rendelő vidéki városban családi okok miatt eladó, esetleg a praxist átvehető. Értekezni Sanitas-Dental-depot Cluj, Str. Iorga 23.

Német, angol, zongoraórát adok legolcsóbb árban, Elenor Căgan Regele Ferdinand 4., I. em., 6.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Magyar Színház esti műsora

Szerdán este háromnegyed 9 órakor: Akácfavirág.

Csütörtökön d. u. 4 órakor: Hamupipőke. Az első felvonás után, A kék egér orosz gyermek balett táncái.

Csütörtök este: Nincs előadás.

ASTRA MOZGÓ MŰSORA

Kedd, szerda: Izgalmas sarki vadászat és Számi a háremben, pompás 6 felvonásos bohózat.

Karácsonyi műsor: Liliom. Szenzációs Molnár-film, Charles Farrell és Rosé Hobart. Világesemény!

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Kedd: Olympia, szalonvígjáték, Molnár Ferenc szindarbjá nyomán, főszerepekben: Nora Gregor, Theo Shall és Hans Junkermann.

Szerda: Olympia.

Csütörtökön nincs előadás.

Jön: Viktoria és a huszárja elsőrangú filmoperett, zenéjét szerzte a világhírű Abraham Pál, főszerepekben: Petrovics Szvetisláv, Greti Theimer, Verebes Ernő.

CORSO-MOZGÓ MŰSORA

Kedden 3, 5, 7 és 9 órakor: Legény lányok. Szenzációs pazar kiállítású filmsláger. Főszereplők: Jan Crawford, Anita Page, Nils Asther. Műsor előtt: Amerikai burleszk.

Szerda 3, 5, 7, 9 órakor: Legény lányok. Csütörtökön: Nincs előadás.

TRÁNIA-MOZGÓ MŰSORA

Kedd: Lord Jim exotikus kalandordráma, főszerepekben: Percy Mormont és Noah Beery.

Szerda: Lord Jim.

Csütörtökön: Nincs előadás.

Jön: Vihar a Kárpátok felett izgalmas

Legjobb minőségű és ízű karácsonyi és újévi diós-, mákospatkó, mazsolás fonott kalács, guklóf és zsurveknit kapható

az összes KATONA pfcüzletekben

Főüzlet: Cal. Victorlei 14. Fiókok: Str. Reg. Maria 27., Str. Memorandului 20. Cal. Reg. Ferdinand 32. Külön árusítóhely: Farkas Berta, Str. Universitatea 2.

dráma, gyönyörtűzép természeti felvételekkel. A film a lengyel Kárpátok legszebb részein játszódik le.

SZÍNHÁZ-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 3, 5 és 7 órakor: A tenger réme. (Helyárak: 3-kor minden jegy ára 10 lej, 5 és 7 órakor: 10, 15 és 20 lej.)

Szerda 3, 5 és 7 órakor: A tenger réme. (Helyárak: 3-kor minden jegy ára 10 lej, 5 és 7 órakor 10, 15 és 20 lej.)

Péntek d. e. 11-kor: Matiné. Két piros rózsá. (Filmregény 8 felvonásban. Főszereplők: Liane Haid és Harry Halm.) Ezenkívül: A kék egér orosz gyermekebalett táncái. (Helyárak: Minden jegy páholyban, földszinten, erkélyen 10 lej.)

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, dec. 22.

Bukarest, 7.40: Grammfón. 8: Rádiózenekar. 8.45: Székely István dalestje.

Budapest, 9.15: Katonazene, 12.05: A Mándits szalonzenekar hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Pista bácsi mesél a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A karácsonyi történet. 5.25: Cigányzene. 6.30: Francia nyelvoktatás. — 7: Sztranzky Aranka hangv. 7.30: Karácsony augusztusban. 8: Bécsi operettrészlet. 10.30: Pontos időjelzés, hírek. Majd Cigányzene.

Bécs, 8: Operettrészlet.

Langenberg, 8.50: Mozart művei.

München, 9: Szórakoztató zene.

Stuttgart, 9.10: Zenekari hangv.

Poznan, 8.15: Szoprán, baritonének, klarinétverseny. 10.15: Táncezen.

Milánó, 7.45: Grammfón.

Prága, 7.30: Opera.

Kassa, 7.05: Hegedűverseny.

Toulouse, 7.45: Carmen és Bajazzók részlet. Este 11: Jazz. 12: Dalok.

Szerda, dec 23.

Bukarest, 8: Hegedűhangv. 8.45: Schumann: Carneval.

Budapest, 9.15: Szalonzenekari hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A Szociális

HIREK

Egy üveg brili

A napokban történt, hogy egy székelyi padon belebotlott egy székely ismerősömbe. — Már megint itt vagy? — Mit csinál maga most? —

— Ne is kérdezze — válaszolt. — Ezen karácsonykor, éppen karácsonykor, hogy egy pentek délután egy üveg briliantot kaptam a patikából. —

— Azóta állandóan itt töltöm az időmet. Egyébként ma is a briliantomnál vagyok. — Huszonötödik ször?

— Az semmi — legyintett. — Már kivülről, betükrözött az arcom, és úgy néz ki, mint az üveg. —

— Vezze most az elnök meg a briliantot, ez a mozdulat már először szünetet jelent. —

A bíróság tényleg volt. — Mit mondtam! —

— Esem diadalmasan. — Ezen fontos dolgok, küldött, — folytatta szomorúan. —

— Ezen hónapban egyszerűen csak azért, hogy közölni tudjam elhalasztását. —

— Már szívesen megvárom, vacak husz lejes briliantot, hogy a dolgom meg legyen. — Nem várok. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

— Ezen hónapban, De akkor meg, reggel hét órakor. —

HIREK

Egy üveg brillantin

A napokban történt, hogy egy törökországi padon belebotlottam egy nagyüzemi ismerősömbe. — Kérdeztem: — Már megint itt van? — Kérdeztem: — Mit csinál maga mindig itt a törökországon? — Ne is kérdezze — szölt — ez az a kálváriám. Eppen karácsonykor lesz az éve, hogy egy pénteki napon ellopottam egy üveg brillantin és egy üveg krémet a patikából. Hát kérem azóta állandóan itt töltöm szép ifjúkoromat. Egyébként ma vagyok itt húszötödösöd.

— Huszonötödösöd? — csodálkozom. — Az semmi — legyintett lemondóan. — Már kívülről, betéve ismerem az összes bírót és ügyészt urak szokásait. Égész most az elnök megtörölte a homlokát, ez a mozdulat minimálisan egy ellorás szímetet jelent.

A bíróság tényleg visszavonult. — Mit mondtam! — kiáltotta ismerősöm diadalmasan. — En már itt ilyen fontos vagyok, különben nem csodálkozom, hogy a szomorúan — hisz mindegyik hónapban egyszer megidézik, de csak azért, hogy közölköljék velem a tárgyalás elhalasztását. Mit mondjak magának? Már szívesen megfizetném azt az ötven száz lejes brillantin, ha ezzel segítve volna a dolgot. Próbáltam én már mindent. Nem jelentem meg a bíróságon. De akkor rendőr jött értem, reggel hét órakor. A házban, ahol lakom már kezdenek furcsán nézni rám, hogy mindig rendőrrel megegyek el a házamból. Sőt a feleségem már úgy el is keseredve, hogy azt mondja: ha meggyűlölsz rendőr jóm értem, benntűnt a nőlkérésed. Ez még nem lenne semmi, sőt...

— Aljon meglátam a szarabha — mon egy ötletem. Tegye maolt használja. Ilyen feleletes időkben, ami meket most élünk, nagyon jól el lehet az üdvösség feladásán egy-két tértársalenni szer. En azt hiszem: illat szeret is jól lehetne értékesíteni itt, törökországi teremben.

A háttérben egy csapzott hajú urimber jelent meg. — Ez az organda — svata felém a feleségem — ennek adta el a tollat a brillantin.

— Na, nem nagyon látszik rajta — egyetem meglátam. — Ríztesen már elfogott — szölt a feleségem — és meghátrált egy minden esztendőre előkészített kis könyvet vett el a címe: „A türelem: erőm”.

— Egy óra múlva a nevem szólították. — lehet, hogy csak fantáziáltam, de nem unu tint mintha az elnök egy kis mellékeléssel a hangjában ezt mondotta volna: — A tárgyalást elhalasztjuk. Következő terminus: január 20.

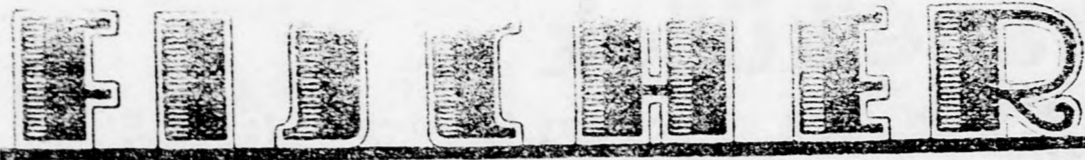
(i. e.) — Hídeg idő várható. Rudanestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-terjedése szerint hídeg és felhősobb időjárás várható. Ezen helyeken kisebb hóesések lehetségesek. A hőmérséklet Budanoston ma délután 4 fok Celsius.

— Ihsen-inhilem. Stockholmól jelentik: A napokban lesz ötven esztendője, hogy megjelent Ihsen „Kisértetek” című könyve, amely akkor egész Skandináviában nagy felháborodást keltett. A könyvet Németországban csak két évvel később adhatták elő, míg Ausztriában csak 1917-ben merték színházni. A könyv alkalmával az összes skandináv államok most a dráma diszeldadására készülnek.

INFLUENZÁTOI, megvéd: Anapot. — Megválasztották az 1932-i Miss Franciaországot. Párizsból jelentik: Szombaton délután megválasztották az 1932-ik évi Miss Franciaországot. A versenyen 60 leány vett részt, akik közül a győztes a 18 éves Line Caisson de Souza lett. Az új Miss Franciaország nizzai lány. A Miss Európát is nem Párizsban, hanem Nizzában fogják ezúttal megválasztani február 12-én.

50.000 KARÁCSONYI AJÁNDÉK

szétosztása megkezdődött MINDEN VEVO KAP!

ÜVEGÜDVÉNYEK

Ausztriában minden huszadik ember munkanélküli

Egyetlen hónap alatt 29 ezer hétszázal szaporodott a munkanélültek száma

Bécs, december 21. Az osztrák kormány hivatalos kimutatása szerint 1931 december közepén 303 ezer 361 támogatásban részesülő munkanélkülije volt Ausztriának. Helység szerint a munkanélültek a következőképpen oszlanak meg: Bécs 106 ezer 408, Bécs környék 16 ezer 555, Wiener Neustadt 26 ezer 968, St. Pölten 20 ezer 961, Gmünd 5524, Eisenstadt 6636, Linz 39 ezer Salzburg 9313, Gráz 38 ezer 217, Klagenfurt 15 ezer 28,

Innsbruck 13 ezer 47, Bregenz 5591.

A legutóbbi kimutatással való össze hasonlításból kiderül, hogy Ausztriában egyetlen hónap alatt 29 ezer 700-al szaporodott a munkanélültek száma. Ausztriában ma minden huszadik ember munkanélküli. A hatóságok és a lakosság fokozódó aggodalommal tekintenek a további rosszabbodással fenyegető téli hónapok elé.

— Franciaországban négy ember fagyott meg. Párizsból jelentik: Két nap óta egész Franciaországban szokatlanul nagy hideg urakodott. Délfranciaországban, ahol ritka a havazás, némely helyen 24 óra óta szüntelenül havazik. Lorient hadikikötő közelében, az Atlanti-óceán partján négy gyalogutas tegnap éjjel megfagyott az uton.

— A serdülő ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket közönthetünk. A gyermek-klinikákon a Ferenc József vizet már a kicsinyek macacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A dohányagyótdsdék kerületenkénti kiadására vonatkozó megbízási szerződés precíz magyar fordítása kapható dr. Mandel Forditó Irodában, Cluj, Str. Memorandului 24. Ára 100 lej.

— Ausztriában a nacionalisták és a parasztpárt koalíciója fog kormányt alakítani. Londonból jelentik: Ausztriában a nacionalisták és a parasztpárt koalíciója fog kormányt alakítani. Egyidejű jelentés szerint az ausztriai kormány tagjai közül csak Scullin miniszterelnök jutott mandátumhoz. A többi munkaspárti miniszterek kibuktak az új törvényhozásból.

— A szovjet nem csatlakozik a kábítószerekellenes nemzetközi egyezményhez. Genfből jelentik: Litvinov orosz külügyi népbiztos közölte, hogy a szovjet nem kíván csatlakozni a kábítószerekellenes nemzetközi egyezményhez, ez azonban nem jelenti azt, hogy nem fogja továbbra is üldözni a kábítószercsempészeket.

— Ma kezdi tárgyalni a szovjetbizottság a jövő évi költségvetést. Londonból jelentik: Moszkvában a tanácsköztársaságok delegátusaiból alakult bizottság kedden kezdi tárgyalni a jövő évi költségvetést és a szovjetunió gazdasági helyzetének javítására hivatott intézkedéseket.

— Francois Poncet lemond nagyköveti állásáról. Párizsból jelentik: A lapok értesülései szerint Francois Poncet berlini francia nagykövet a legközelebbi választásokon újra jelöltetni fogja magát képviselőnek s ezért nemokára távozik nagyköveti állásából.

— SZOPTATO NOK tejt értékesíti teszi: Ovomatine.

— Damaszkuszban a tömeg megrohamozta a városházat. Londonból jelentik: Damaszkuszban a közönségi választások alkalmából a szélsőséges agitátorok által vezetett tömeg megrohamozta a városházat. A rendbontók összeütözték a karhatalommal. Vegül a rendőrségi páncéloskocsikat vonattak fel ellenük s így sikerült az ucca rendjét helyreállítani. A harcban két ember életét vesztette és mintegy ötvenen megsebesültek.

— Egy-egy heti szabadságot kapnak az összes katonák. Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter elrendelte, hogy a hadsereg összes tagjainak a karácsonyi ünnepekre két turnusban december 23-tól január 7-ig egy-egy heti szabadságot adjanak.

— Deland szudáni kerületet sáskák lepték el. Londonból jelentik: Deland szudáni kerületet sáskák lepték el. Letartották a vetéseket s még az élelmiszerüzletekben is nagy pusztításokat okoztak.

— ARTIN hashajtót kérjen orvosától.

— Hawaiián is nő a munkanélküliség. Londonból jelentik: Hawaiián nő a munkanélküliség és fokozódik a gazdasági válság. A krízist a termények exportlehetőségeinek csökkenése okozza.

NAPRÓL NAPRA

Januárban a Sezession épületében hét évszázad török művészete kiállításra kerül. Láthatók lesznek a világ legregőbb csomózott szőnyegei, aranyfaragások, textilmunkák, miniatűrök stb. Kiállítják egyik szultán 15. századbéli díszöltönyét, amely egyedül 700 ezer silling értéket képvisel. A kiállításra kerülő tárgyakat szigorú őrizet alatt szállították Törökországból Ausztriába.

Majnafrankfurt egyik kávéházában három nem fizető vendék és a pincérek között incidens támadt, melynek során a vendégek egyike revolvert rántott és eszeveszetteen lövöldözni kezdett. A lövések a pincérek egyikét eltalálták, ugyszintén a kávéház egy vendégét is, kinek semmi köze sem volt a vitához. Utóbb ikórházbaszállítás közben kiszenvedett, a pincér állapota szintén életveszélyes. A lövöldözés fiatal ember és társai a lövöldözés nyomán támadt általános ijedelemben elmenekültek.

Január 3-án Nagy-Britannia összes angolán templomaiban könnöző isten tiszteletek lesznek a leszerelési világkonferencia sikeréért. A lelkészek e napon beszédeket intéznek a hívőkhöz, melyekben kiemelik a leszerelés jelentőségét s rámutatnak a veszélyekre, amelyek az értekezlet sikertelensége esetében a világbékét veszélyeztetik.

Lubitsch filmrendező nem újította meg lejárt szerződését a Paramounttal, mert a filmvállalat 50 százalékos redukción akart nála is kereszttülnni. A rendező e pillanatban még Hollywoodban tartózkodik, de néhány napon belül elutazik New Yorkba, ahol szindarabokat fog rendezni.

Az angol rádiótársaság Daventry közelében új nagy energiájú rövidhullámú rádióállomás megépítését tervezi. A leendő éjjel-nappal programot adna a dominionok és a gyarmatok számára s így szorosabbá tennék az együttműködést az angol nyelvcsalád világszerte szétszórt törzsei között.

HA NINCS IS SOK PÉNZ, VEHET AJÁNDÉKOT! Nagyszerű, olcsó csodacsomagokat kap Lepage-nál! Közzvár. Van ötféle csomag. Pld. Iskolás gyermeknek a következő: 1 albumalaku verses kifestőkönyv, 2 Staedtler iron, 1 finom tollszár, 1 Speckradir, 1 fémdoboz fi-nom író toll (10 drb.), 1 mesésjáték-kártya, 1 csiszolt üveg tustálka, 6 gomb-festék, 1 finom dupla hajcset, 1 Müller írótinta, ironhegvező, (Zepelli-, vagy autó) összesen 17 drb. egy csomagban 128 lej. Vidékre utánvétellel, vag előre-fizetve portó nélkül. Nemtetszöt cserélhet. Kérje a többi csodacsomagok és az olcsó, szép karácsonyi könyvek részletes jegyzékét Lepage-tól.

Vid m sarok

Egy másodrendű vendéglőbe egy fukarságáról közismert bankvezér megy be.

— Tetszik látni — magyarázza a pincér egy vendégnek — ez az ember a borralalókból gazdagodott meg.

— Talán kollegája?

— Nem.

— Hát akkor hogy gazdagodott meg a borralalókból?

— Ugy, hogy sohasem adott...

Egy kereskedő beült Weisz és Grün textilmautkereskedőhöz és nagyobb mennyiségű árut összevásárolván, azt mondja:

— Beesomagolni és elküldeni! A számlát kilencven nap múlva fogom fizetni.

Erre a kiilentésre Grün barát ságtalan arcot vág.

— Csak nem sok önnek a kilencven nap?

— A kilencven napot még kibírom, valahogy — feleli a nagukereskedő, — de a kilencven élmatlan éjszaka egy kicsit sok.

Vagy alkalmi könyv is!

Minden könyv 7 lei!

Még ma menjen el a „Dante” könyvkölesznő helyiségébe, Str. Iorga (Jókai u.) 5 alá, ahol kötött és fűzött könyvek ezrei

darabonként 7 lei

árban kerülnek kiadásra. Vadonatutjel nem vágott példányok. Néhány adat a kiadásról: Szomorú Dezső, Szép Ernő, Harsányi Zoltán, Dánielné Lengyel, Laura, Farkas Imre, Barta Lajos, stb. művei 100-120 lej helyett most karácsonyra csak 7 lej darabonként Siessen még ma a „Dante” kölesknökvntárba Str. Iorga (Jókai u.) 5. Vidéki rendelések az Uj Kelet könyvosztályához.

1 december 22.
 óadása. 6: Olasz
 ttrészletek. 7.45:
 zsáner szobrászat
 ne. 9: Odry Ar-
 Pontos időjelzés,
 lelles magyar vo-
 11: Cigányzene.
 gy.
 erseny.
 n művei.
 tató zene.
 ének. 9.45: Len-
 ón. 8.45: Operett
 ón.
 e.
 hófón.
 hangv.
 Ó
 ÉSEK
 ÁRAKI
 szerezni! 1931.
 31-ig.
 olesó árbaniszá-
 olvasott
 R
 egprimább fűstöl-
 Sámuel Oradea,
 a 6.
 e cégemet.
 ínlátot.
 om kivitelü háló-
 öké, szilgyöke,
 rízis olcsón eladók.
 e. Legujabb
 máció villannyal
 ónapig megtartja
 et felelősség mel-
 Mussa Gyula, Str
 ikusabb és leg-
 és olcsó butor-
 sitásomat Schne-
 Saguna (Bartha
 árlásánál csak a
 látott árut kérje,
 külföldivel egyenlő
 észüstárgyár Cluj,
 ornis ucca) Nr. 6.
 ipescu (Szentlélek
 a Str. Calugărilor
 alatti ház előnyös
 lekiadóok fordulja-
 telintézet Rt. Igaz-
 20.
 műszetbeni ellex-
 talunk óráknyve-
 vü levelezést és
 Árpád-ut 28.
 középnyagságu mo-
 tes pénzsekrelynt.
 ny” jeligére a kt-
 január 1-re kiadó.
 var Színház köz-
 egy szoba, konyha
 árdó- és előszobá-
 gjelölésével kiadó-
 ók „Szolid-pontos”
 yakorlattel rendel-
 képes szerény ál-
 rszág három nyel-
 lést, valamint zár-
 mérlegek elkészíté-
 u zsidó családnál
 ljes kóser ellátás
 zongora, telefon
 jeligére a kiadó-
 kezést.
 vidéki városban
 ó, esetleg a praxis
 Sanitas-Dental-
 28.
 rábrát adok legol-
 gán Regele Ferdi-

UJ KELET Legújabb hírek

Argetoianu kijelentette a kamarában, hogy Romániában nincsenek is munkanélküliek

Ha azonban mégis vannak munka-élküliek, úgy a kormány támogatni fogja őket. Ujra boirány volt a kamarában egy szavazás meghamisítása miatt

A kamara mai ülésén Dimitru többséget kívánja megszerezni, hogy a régensek ügydijának leszállításáról szóló törvényjavaslatot a nemzeti parasztpárt nem szavazta meg.

Raducanu: Kérem, szokjanak le az ilyen kicsinyes dolgokról. Nem szavaztuk meg a javaslatot, mert az szabálytalanul került a ház elé.

Iorga miniszterelnök szólal fel ezután, a következőket mondja:

— Florian Zaharia képviselő ur szombati interpellációjában a Banca Marmarosch ügyében felemlítette, hogy én és Manolescu volt bankormányzó egy véleményen voltunk.

mint én. En a becsületesség minden butaságát el szoktam követni.

Florian Zaharia: Befejezem a vitát a miniszterelnök úrral, de azt vártam volna, hogy Argetoianu pénzügyminiszter válaszoljon az interpellációra.

Iorga: Szombat óta nem volt szerencsém Argetoianu urhoz.

Az, hogy én válaszoltam önnek, még nem jelenti, hogy Argetoianu is nem fog válaszolni.

Dinu Bratlanu kifogásolja, hogy az ünnepi szünet előtti rövid tárgyalásra még egy egész csomó törvényjavaslatot terjesztettek be.

Corteanu és Bratescu Zamfir igyekez-

nek védeni a kormány eljárását és kijelentéseikhez csatlakozik Toma is. Az egész ellenzék felállva tapsol, Iorga pedig közben betérjeszti az elemi iskolai oktatásról szóló törvényjavaslatot.

Néhány kisebbjelentőségű interpelláció és kérdés után áttérnek a napirendre amelyen a petróleumtermeléssel összefüggő illetékekre vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalják.

Gherman szocialdemokrata tiltakozik a javaslat ellen és eseteli a munkanélküliek kétségbeesítő helyzetét.

Argetoianu: Nincsenek munkanélküliek. **Lucian dr.:** Majd meglátja miniszter ur, hogy mi lesz itt a télen később, amikor

őnhöz mennek a munkanélküliek, akik körülbelül kétszázezren vannak.

Argetoianu:

Ha vannak munkanélküliek, segíteni fogunk rajtuk, de a fenyegető magatartás ellen is intézkedni fogunk.

Gherman: Resicán huszezer munkás közül most csak hétezer dolgozik. Mi ez a legnagyobb nyomorúságban élő tizenháromezer ember, ha nem munkanélküli.

Dumitrescu azokra az ellentételekre mutat rá, amelyek a törvényjavaslatlathoz kapcsolódnak Argetoianu és Vasilescu Carpen között vannak és kifogásolja, hogy az iparügyi miniszter nincs is jelen. A kis petróleumtermelők fokozott védelmét kéri.

D. R. Joanitescu: Nagy akthalmazza meg fel a szövekre s

mindenki azt várja, hogy óras beszédet fog mondani, de csak röviden jelenti ki, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Scutaru módosító indítványt terjeszt be, amely szerint a mezőgazdák részére a petróleumtaxát hat lejről három lejre szállítják le. Az elnök szavazásra teszi fel az indítványt és

nyilvánvalóan látszik, hogy az ellenzék van többségben, úgy, hogy az indítványt elfogadják, az elnök mégis azt jelenti, hogy a kamara az indítványt elvetette.

Argetoianu pénzügyminiszter is elismeri, hogy baj van az aviatikai bélyegek bevétele körül

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tudósítójától). A szenátus tegnap délutáni ülésén Stefan Joan liberális szenátor elmondotta nagy érdeklődéssel várt interpellációját az aviatikai bélyegekkel történt visszaélések ügyében Joan mindenekelőtt is rámutatott arra, hogy a vonatkozó törvényt a nyári rendkívüli ülészakban meglepetésszerűen szavaztatta meg a kormány. Igyekeztek a javaslat tartalmát titokban tartani és a többségi képviselők és szenátorok szavazataival törvényerőre emeltek egy javaslatot, amely súlyos adót jelent az ország egész lakosságára. Juniusától egészen novemberig összesen 115 millió lej folyt be az aviatikai bélyegekből, holott a bevételek reális számítások szerint meg kell haladnia a 250

millió lej. Mi történt a különbözettel? Ki kezeli az aviatikai bélyegből befolyó pénzeket?

Az interpellációra Argetoianu pénzügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy ő maga is meg volt lepve, midőn hallotta, hogy milyen kevés folyt be az aviatikai bélyegekből. Elismeri, hogy a törvény meg szavazásánál nem vették figyelembe a számvéveségi törvény vonatkozó rendelkezését, amely szerint minden ilyen bevételnek a pénzügyminisztériumon kell keresztül mennie. Az aviatikai bélyegekből származó bevételek nem mentek keresztül a pénzügyminisztériumon és innen keletkezhetett a baj. Argetoianu megígérte, hogy a törvényt a megfelelő formában módosítani fogja.

Óriási zaj és csapkodás támad és ebben a zajban lép be Argetoianu, aki azonnal szóra emelkedik. Látja, hogy a helyzet keletlenül a kormányra nézve és ezért azt indítványozza, hogy küldjenek ki egy szavazó bizottságot, amely a törvényhez pótszakaszt készítsen.

A bizottság a szöveget el is készíti és annak alapján a mezőgazdák petróleumtaxáját valóban leszállítják.

Az ülés lapzártakor tart és valószínűleg a késő éjjeli órákban fog csak véget érni, mert a kormány meg akarja szavaztatni kedd estig az összes betérjesztett törvényjavaslatokat.

A katolikus státus ügye a szenátusban

A szenátusban Partenie lelkész napirend előtti felszólalásában az egyik ortodox szeminarium ügyeiről szólva közbevetésként intézett a római katolikus státus és Majláth Gusztáv gróf római katolikus püspök személye ellen. A szónok Majláth püspököt irredentának minősítette és a státus ügyében és a püspök ellen a kormány intézkedését kérte.

Sándor József szólalt fel, aki erőiesen védelmébe vette Majláth püspök személyét.

Napirenden a magántisztviselőkre kivetendő rendkívüli adó törvényjavaslata szerepel, amellyel kapcsolatban Sándor József mondott nagy beszédet. Kijelentette, hogy a törvényjavaslat alkotmányellenes, mert csak egy társadalmi osztályt sújt. Ellenkezik a demokrácia, méltányosság és igazság szellemével.

A krízis talán még a mi életünkben elmulik

A vita során Argetoianu pénzügyminiszter meglehetősen pesszimista kijelentéseket tett a krízisről.

— Tudja — mondotta —, hogy a javaslat nem tökéletes, de a költségvetést valamiképpen egyensúlyba kell hozni. A kormány nem is annyira adót kér, mint inkább áldozatot. Ha az áldozatot mindenki meghozza, reméli, hogy a krízis még a mi életünkben elmulik és nemcsak utódaink fogják élvezni a jobb jövőt.

Szivsziélhüdesben hirtelen meghalt Arnaldo Mussolini, a fasiszta diktátor bátyja

Milánó, december 21. Az elmúlt éjszaka folyamán Arnaldo Mussolini, a fasiszta diktátor: Benito Mussolini testvérbátyja, szivsziélhüdesben hirtelen meghalt. A fasiszta diktátora óta Arnaldo Mussolini, öccse jóval távol a Popolo d'Italia főszerkesztője volt, amelyek hasábjain mindig százaszázalékosan igyekezett igazolni testvéröccse politikai tevékenységét.

Arnaldo Mussolinit 47 éves korában érte utól a váratlan halál, mely természetesen az olasz fasiszta pártban mély konsternációt keltett.

Arnaldo Mussolinit öccséhez meleg érzelmelek fűzték annak ellenére, hogy a

Duce nálánál fiatalabb volt és sokkal nagyobb politikai karriert futott be. Mindenben elősegítette öccse boldogulását és gyakran, mint a Mateotti gyilkosság idején is, erkölcsi igazolást próbált nyújtani lapja hasábjain a véreskezű tettnek.

Arnaldo Mussolini irányította egyébként az olasz fasiszma külföldi propagandáját is és szoros kapcsolatokat tartott fenn az osztrák Heimwehrkristákkal és a német Hitleristákkal.

Mussolini miniszterelnököt bátyja korai halála megrendítette és annak temetésére Milanóba utazik.

Ez nem fedt teljesen a valóságot, mert én csak általánosságban válaszoltam és a következőket mondtam: Nem gyujtom fel az országot, hogy megmentssem a bankot.

Florian Zaharia: Megtisztelve érzem magam, hogy a miniszterelnök ur válságot interpellációra. A miniszterelnök ur a fenti kijelentésen kívül, amelyet én idéztem, a következőket is mondotta:

a betéteseknek van mit vesztenők, a tanítóknak viszont nincs betétjük. A betétesek nem csinálhatnak forradalmat, a nemfizetett állami tanítók azonban igen.

Iorga: Ez mind igaz, de én a bank szállításának ügyébe közvetlenül nem avatkoztam be. Egyébként minden kijelentésemet fel szoktam jegyezni, de ezeket a feljegyzéseket nem mutatom meg, mert senkisémet fizetett elő rájuk.

Ezt megmondtam egy alkalommal Maniu urnak is. Most csak azt mondom, hogy nem bíztattam Manolescut, hogy álljon ellen Argetoianunak a Banca Marmarosch szállítás ügyében.

Florian Zaharie: Ön azt mondotta, álljon ellene Argetoianunak, mert én is ellenállok neki.

Iorga: Ezt nem mondtam. Nyíltan szoktam beszélni és ha ez lett volna a véleményem, úgy megmondtam volna Argetoianunak is, amint egy pártvezető-ségi ülésen megmondtam Maniunak is:

Maniu ur, ön számárháton akar bevonulni Jeruzsálembe, de én nem leszek ez a számár.

Ha hibák történtek ebben az ügyben, vizsgálja a következményeket és a terheket Argetoianu, az ilyesmiben ő erősebb,

4 csodacsomag

- 1. Óvodásnak 98 lei**
1 nagy állatos, verses, képeskönyv, 1 gyorsrajzoló varázskönyv, 1 drb. 24 cm. magas mulatságos ugró figura, 1 Staedtler iron, 1 karton színes öltöztető baba, 6 iv színes, fényes papír, 1 Speck radír, 1 sorozat préseelt kép, 1 sorozat kivágó kép, 1 krampusz. Összesen 15 darab.
 - 2. Iskolásnak 128 lei**
1 nagy albumalakú verses, kifestőkönyv, 2 drb. Staedtler iron, 1 finom tollszár, 1 Speck radír, 1 fémdoboz finom író toll (10 drb.), 1 mesésjáték-kártya, 1 csiszolt üveg tustálka, 6 gombfesték, 1 finom dupla ecset, 1 Müller író tintá, 1 ironhegyező Zepelin, vagy autó, 1 krampusz. Összesen 18 drb.
 - 3. Mindenkinék 198 lei**
1 I-a töltőtoll, valódi 14 kar, aranyhegygyel, 1 mappa levélpapír (10 papír, 10 boríték), 1 pepita notesz, 1 I-a fémcsavariron 6 rezervabetéttel, 1 I-a kék-vörös Faber-Kosmos copiriron, 1 Speck radír, 1 krampusz. Összesen 16 drb.
- Vidékre utánvétellel. Lepage-nál, Kolozsvár. Nem tetszőt cserél.

Ünnepre és hétköznapra A legszebb ajándék: Egy Zsidó kórház sorsjegy,

mert egy 100 lejes Zsidó Kórház sorsjeggyel **egész életét ünnepepe változtathatja**

A milliós főnyeremény és számos nagy nyeremény húzása **Január 12-én.**

Postai megrendelésnél 100 lej beküldése ellenében portómentesen küld egy sorsjegyet a Zsidó Kórházegyesületnek Sorsjátékintézősége, Cluj, P. Unirii 20

AZ EMBER TRAGÉDIAJA, Madách halhatatlan műve, miniatűr kiadásban, hófehér papíron két szín nyomással 40 lej Lepage-nál Kvár. Kérjen ingyen jegyzéket.

"OLLA" GUM

a ritégmárka megóvja Önt a nem betegeskedéstől.

Minden vevő értékes ajándékot kap!!!
Karácsonyi ajándék beszerzésénél a **IRÓZSA-ROYAL** drogeriában, Főtér 26. **Olcsó árak!**

Taxa postala plateite in num rar No. 2247.6-929.

da Baron L. Pop (vult Telefon: 9-77. Edfizvonta 110, negyedev 600, egészvevre 1200 havonta 1, negyedev egészvevre 10 dollár értékű valuta. Hirdel szerint. Az "UJ KELE pánság. zsidóság eg. Kikkeink utánnyomabát rás megjelölésével engo

orga, Cuza, a légy

A cím után azt lehetne h Aesepus mesét akarunk talni, aktualizált szereplő Szó sincs róla.

Az alábbiakkban — gyor apján — részleteket közlünk minapi üléséről. Ha a leg mozog parlamentaris n bőséget a résztvevőkre n Most pedig adjuk át a képviselőnek:

Raducanu: En teljesen e miniszterelnökkel, aki Ja ottá Cuzáról, hogy „ajt e, mint e légy a lovon” arra a helyre, ahová rászínál többet, mint által egy a lovon. (Taps az el Jorga: Az idézet nem n em foglalkoztam ezzel a nem jutott eszembe, hogy ahová Raducanunak ez te Raducan: Nem nekem, Jorga: Az eset pontos Cuza mondott valamit, nekem. Erre így szoltar legyet hallanék zümmögött”. Erre Cuza így v csak meg Jorga ur, vajjó tül zümmög-e?” (Nagy pillanatil sem volt azon Eddig az idézet. Gy alapján közöltük. Résztve temi tanár, akik közül jelenlegi miniszterelnök miniszter, a harmadik elnök szeretne lenni.

A vita a kamarában binné, meggyőződhetik Oficiálból.

Vigasz, amely nem viga

Argetoianu megviga Ugy megvizsgált, hog nánk, ha komolyan ven lást. A belügyminiszte pénzügyminiszter, kij minden jól megy: még elmulik a krízis. Ugy toianu vagy nem bízik hosszú idelet fogja m pedig téves fogalmat teherbíróképesség hat színileg ez az utóbbi ta „optimisztikus” abból a gesztusból is a romániai munkanél máját egyszerűen a mába utalta át.

Nem kell különöské hogy Argetoianunak tól egyáltalában nem vá. Sőt ellenkezőleg. I tana, míg Argetoianu sralomvölgyben tart a végén valószínűleg kellene osztzkodniok ben és sralmaiban. A kontinens nyugati pénzügyminiszterek nem olyan cinikusan getoianu. Ezek semm ják megoldani a kr krízisben és krízistöl rek százazrei elpuszt olyan fantaszta, ho hitessék, hogy a vilk ban még sokáig elta gati államférfiak ti hogy a krízisnek a t vagy meg kell szim gazdasági és morál zik világszerte, am nemcsak az egész n az összes pénzügy ket is.

Ezért nem kell venni Argentoianu kétségbeesítőbbet és ban vigasztalanab Európa népei egy ből. Ilyen optimizm rek ragadtatják el bűsek az emberi s és akik „eredeti” k